

คำชี้แจงการใช้แบบฝึกสำหรับครู

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เล่มที่ ๑ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H เล่มนี้ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบวรนิเวศ ศาสดา ในพระสังฆราชูปถัมภ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. ครูเตรียมและศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เล่มที่ ๑ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H ก่อนที่จะให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม

๒. ครูแจกแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เล่มที่ ๑ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

๓. ครูชี้แจงการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เล่มที่ ๑ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H ให้นักเรียนทราบก่อนลงมือปฏิบัติ

๔. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดพื้นฐานความรู้ความเข้าใจ

๕. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้และทำกิจกรรมในแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เล่มที่ ๑ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H ซึ่งหมายถึง การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้ขั้นตอนของการวิเคราะห์ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม อย่างไร

๖. ครูต้องตระหนักอยู่เสมอว่าในการทำกิจกรรมควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมให้มากที่สุด

๗. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อประเมินความสามารถ และความก้าวหน้าในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังใช้แบบฝึก

๘. ครูสังเกตพฤติกรรมการเรียน การทำงานของนักเรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แล้วบันทึกผลลงในแบบบันทึก

๙. ครูตรวจผลงานนักเรียนและแบบทดสอบ บันทึกผลลงในแบบบันทึกคะแนน

๑๐. ครูแจ้งคะแนนให้นักเรียนทราบและชมเชยนักเรียนพร้อมให้คำแนะนำเพิ่มเติม

คำชี้แจงการใช้แบบฝึกสำหรับนักเรียน

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เล่มที่ ๑ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H เล่มนี้ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบวรนิเวศ ศาสดา ในพระสังฆราชูปถัมภ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. อ่านคำชี้แจงการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เล่มที่ ๑ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H ให้เข้าใจตามขั้นตอน

๒. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนเล่มที่ ๑ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H เพื่อประเมินพื้นฐานของนักเรียนจำนวน ๑๐ ข้อ ใช้เวลา ๑๐ นาที

๔. ศึกษาและทำความเข้าใจกรอบเนื้อหาของแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ เล่มที่ ๑ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H อย่างละเอียด

๕. ทำแบบฝึกทักษะเล่มที่ ๑ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H จนครบทุกกิจกรรมตามลำดับ

๖. ทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน ๑๐ ข้อ ใช้เวลา ๑๐ นาที เพื่อประเมินความก้าวหน้าของตนเอง

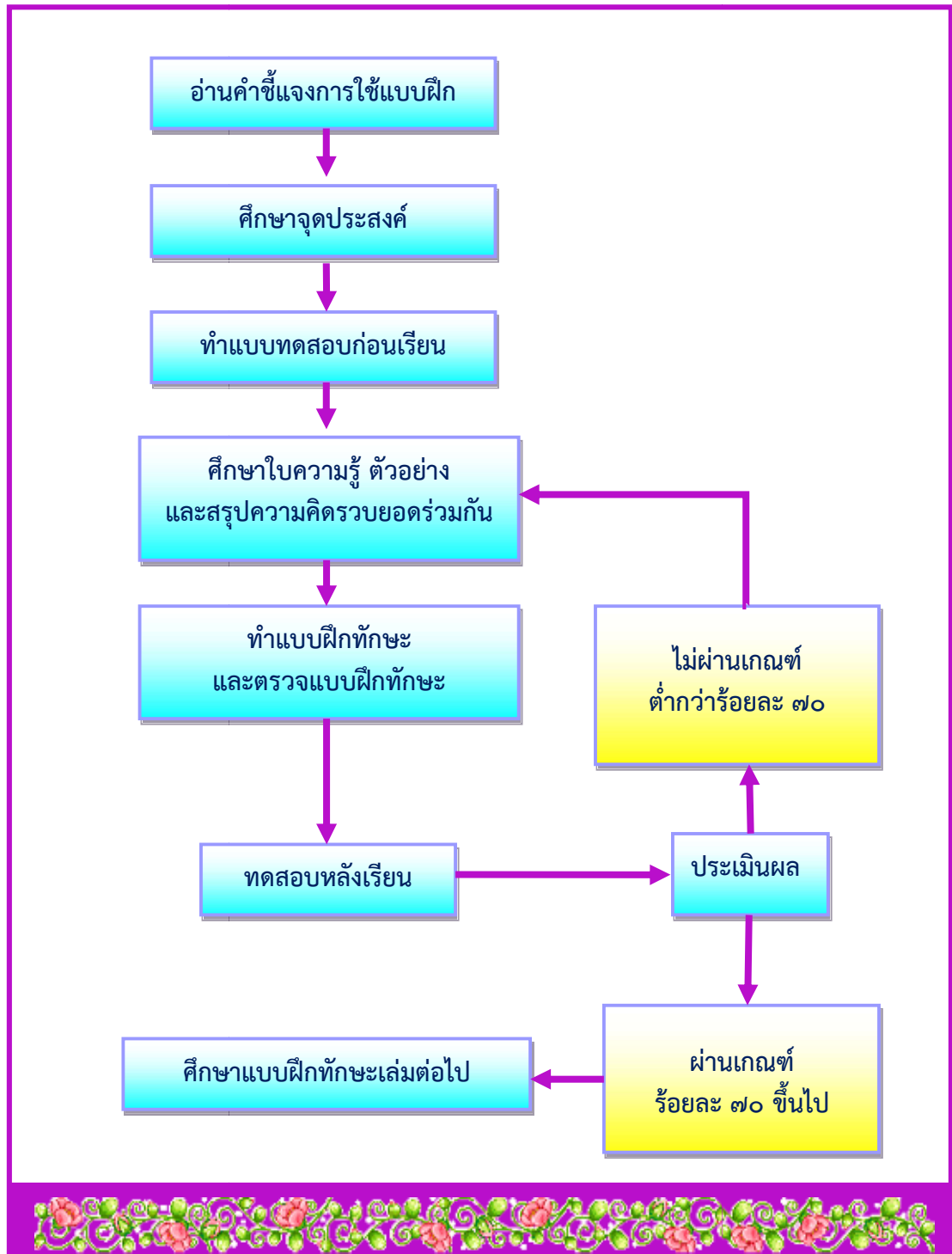
๗. ตรวจคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน/แบบฝึกทักษะ/แบบทดสอบหลังเรียนตามขั้นตอนจากเฉลยที่จัดทำไว้ หากมีข้อสงสัยให้ขอคำแนะนำจากครู

๘. ในการศึกษาและทำกิจกรรมให้นักเรียนทำด้วยความตั้งใจและความซื่อสัตย์ ใช้เวลาในการศึกษาให้เหมาะสมและตรงต่อเวลา

๙. สรุปผลคะแนนที่ได้ลงในกระดาษคำตอบเพื่อทราบผลการเรียนและการพัฒนาของตนเอง

แผนภูมิขั้นตอนการเรียนรู้
โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H จะทำให้เข้าใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้องตรงตามจุดประสงค์และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

- ท ๑.๑ ม.๓/๓ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน
- ท ๑.๑ ม.๓/๕ วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น
- ท ๑.๑ ม.๓/๖ ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนในเรื่องที่อ่าน
- ท ๑.๑ ม.๓/๘ วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

- ท ๒.๑ ม.๓/๖ เขียนอธิบาย ชี้แจงแสดงความคิดเห็น และโต้แย้งอย่างมีเหตุผล
- ท ๒.๑ ม.๓/๗ เขียนวิเคราะห์วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ

ต่อไปเรามาศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้
กันต่อเลยนะครับ

สาระการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้

สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายของการอ่านคิดวิเคราะห์
๒. การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ด้านความรู้

- ๑.๑ นักเรียนระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านจากการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H ได้
- ๑.๒ นักเรียนวิเคราะห์และประเมินคุณค่าจากเรื่องที่อ่านได้
- ๑.๓ นักเรียนวิเคราะห์เพื่อแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งจากเรื่องที่อ่านได้
- ๑.๔ นักเรียนประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนเรื่องที่อ่านได้

๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ

- ๒.๑ นักเรียนมีทักษะการวิเคราะห์
- ๒.๒ นักเรียนมีทักษะการอ่านโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H
- ๒.๓ นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิด
- ๒.๔ นักเรียนมีทักษะกระบวนการกลุ่ม

๓. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๓.๑ นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต
- ๓.๒ นักเรียนมีวินัย
- ๓.๓ นักเรียนใฝ่เรียนรู้
- ๓.๔ นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน

เมื่อเราเข้าใจจุดประสงค์การเรียนรู้แล้ว
ต่อไปเราไปทำแบบทดสอบก่อนเรียน
กันนะครับ

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ รายวิชา ท๒๓๑๐๑ ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
 เล่มที่ ๑ การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H
 คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน เวลา ๑๐ นาที

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✕ ลงใน □ ใต้ตัวอักษร ก, ข, ค หรือ ง
 ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. การอ่านที่ต้องอาศัยความสามารถในการสรุปและการแยกแยะองค์ประกอบออกเป็นส่วนย่อย
 คือการอ่านแบบใด
  - ก. การอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์เพื่อนำเหตุผลมาประเมินค่า
  - ข. การอ่านสรุปและแยกแยะองค์ประกอบออกเป็นส่วนย่อย
  - ค. การอ่านโดยการนำสาระสำคัญมาสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่
  - ง. การอ่านเก็บใจความสำคัญแล้วสรุปเป็นสำนวนของตนเอง
๒. “เพื่อนเตือนภาวิณีไม่ให้สวมเสื้อสายเดี่ยวนุ่งกางเกงขาสั้นมาโรงเรียนในวันหยุด” การกระทำ
 ของเพื่อนตรงกับข้อใด
  - ก. วาจาดี
  - ข. จริงใจดี
  - ค. ประรณาดี
  - ง. เคารพสิทธิ
๓. “ขยะของชุมชนบ้านเราไม่ได้มาจากไหน มันมาจากพวกเราทุกคนนี่เอง เศษอาหาร เศษวัสดุ
 ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ และเศษพืชผักผลไม้ ของเหล่านี้คือขยะ” ข้อใดคือจุดมุ่งหมายในการเขียน
 เรื่องนี้
  - ก. เพื่อบอกที่มาของขยะ
  - ข. เพื่อรณรงค์ให้เลิกทิ้งขยะ
  - ค. เพื่อให้นำขยะกลับไปใช้ใหม่
  - ง. เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาขยะ

๔. “เธอใช้ปากกาสีแดงขีดเส้นใต้คำว่า “รักเธอเสมอ” หลังภาพถ่ายของสามีและภาพนั้นไว้ด้วยมือสั่นระริก ดวงตาเหม่อลอยมีน้ำตาท่วมท้น เขาจากไปโดยไม่ได้สั่งลา” ข้อความนี้แสดงความรู้สึกอย่างไร

- ก. เร้าใจ
- ข. เสียใจ
- ค. เศร้าใจ
- ง. เหงาใจ

อ่านข่าวต่อไปนี้อย่างละเอียดแล้วตอบคำถามข้อ ๕-๗

ภัยเงียบจากกล่องโฟม

หลายคนคงเคยชินกับการรับประทานอาหารแบบใส่กล่องโฟมกันใช่ไหมล่ะเพราะสะดวก รวดเร็ว กินที่ไหนก็ได้ประหยัดเวลาทำอาหารและที่สำคัญทานเสร็จก็ไม่ต้องล้างอีกด้วย แต่เพื่อน ๆ เชื่อหรือไม่คะว่า ท่ามกลางความสะดวกสบาย กล่องโฟมก็แฝงไปด้วยภัยร้ายที่อาจคร่าชีวิตคุณได้ในที่สุด

โดย นพ.วีรฉัตร กิตติรัตนไพบูลย์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุกภัณฑ์ บริษัทบรรจุกภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม ได้ให้ความรู้ว่า กล่องโฟมที่ใช้ตามท้องตลาดทั่วไป (Styrofoam)

เป็นของเสียเหลือทิ้งสีดำ ๆ จากกระบวนการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมประกอบด้วยสารสไตรีน (Styrene) มีโครงสร้างโมเลกุลคล้ายฮอร์โมนเอสโตรเจน (Estrogen) ในเพศหญิง อาหารตามสั่งที่บรรจุกล่องโฟมจึงเป็นแหล่งสะสมสารสไตรีนซึ่งเป็นสารที่ออกฤทธิ์ทำให้สมองมีเนื้องอก สมองเสื่อมง่าย หงุดหงิดง่าย มีผลทำให้ประจำเดือนมาไม่ปกติและเป็นสารก่อมะเร็งอีก ๓ ชนิด ถ้าเป็นผู้ชายรับประทานเข้าไปมาก ๆ มีโอกาสเสี่ยงเป็นโรคมะเร็งต่อมลูกหมาก ขณะที่ผู้หญิงมีโอกาสเป็นมะเร็งเต้านมและทั้งสองเพศมีโอกาสสูงต่อการเป็นมะเร็งตับแม้จะไม่ได้ดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำก็ตาม

(โรงพยาบาลสทิทพระ. ค้นเมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘,

จาก <http://www.stphc.moph.go.th/sathingpra/index.php/health/๕๑-article๑.html>)

๕. เรื่องนี้เป็นงานเขียนประเภทใด

- ก. ข่าว
- ข. สารคดี
- ค. เรื่องสั้น
- ง. บทความ

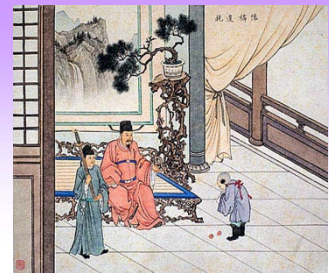
๖. ข้อใดคือสาระสำคัญของเรื่องนี้
- การเลือกรับประทานอาหารให้ถูกสุขอนามัย
  - การเลือกรับประทานอาหารที่ไม่ใช้กล่องโฟม
  - โทษของการรับประทานอาหารด้วยกล่องโฟม
  - ปัญหาภาวะโลกร้อนเกิดจากการใช้กล่องโฟม
๗. สมใจชอบรับประทานอาหารจากกล่องโฟมเป็นประจำ สมใจมีโอกาสเป็นโรคอะไร
- โรคเอดส์
  - โรคมะเร็ง
  - โรคหัวใจ
  - โรคเบาหวาน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๘-๑๐

ลกเจ๊ก

เมื่ออายุหกขวบได้ติดตามอาไปเยี่ยมค่านับอ้วนสุด ผู้ว่าราชการเมืองจี้เจียง ณ จวนผู้ว่าราชการซึ่งจัดงานเลี้ยงมโหฬารในครั้งนั้น ฝ่ายลกเจ๊กเมื่อได้รับประทานส้มในงานนั้นก็ระลึกถึงมารดาว่าชอบรับประทานส้มเป็นที่สุด คิดแล้วก็ซุกส้มสองผลไว้ในแขนเสื้อ แต่เมื่อได้เวลากลับบ้านขณะก้มกายคารวะอำลาอ้วนสุด เผอิญส้มที่ซุกซ่อนไว้หล่นลงพื้นอ้วนสุดเห็นจึงพูดสัพยอกว่า “ลกเจ๊กเอ๋ย เจ้ามาเป็นแขกผู้เยาว์โน่นจึงแอบซุกส้มเจ้าของบ้านไม่กลัวคนเขาจะหัวเราะเยาะว่า ลักส้ม หรือ” ลกเจ๊กก็คุกเข่าค่านับแล้วว่า มารดาตนชอบรับประทานส้มนักตนจึงตั้งใจจะเอาไปฝาก เมื่อมารดาได้รับประทานก็นับว่าท่านเจ้าบ้านได้เลี้ยงแขกเพิ่มอีกคนหนึ่งอ้วนสุดได้ฟังก็ชมเชยลกเจ๊ก แล้วสั่งให้บริวารเอาส้มกระเช้าหนึ่งเดินตามไปส่งที่บ้าน

(วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. ค้นเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘, จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/ลกเจ๊ก>)

๘. ข้อความใดแสดงให้เห็นว่าลกเจ๊กเป็นเด็กที่มีความเฉลียวฉลาด
- ลกเจ๊กคุกเข่าค่านับขอโทษเมื่อถูกจับได้
  - ซุกซ่อนส้มสองผลไว้ในแขนเสื้อของตนเอง
  - ระลึกถึงมารดาของตนเองว่าชอบรับประทานส้มเป็นที่สุด
  - พูดให้เหตุผลว่าถ้ามารดาได้กินส้มก็เป็นการเลี้ยงแขกเพิ่มอีกคนหนึ่ง
๙. การกระทำของลกเจ๊ก แสดงให้เห็นถึงคุณธรรมในด้านใด
- ความกตัญญู
  - ความเสียสละ
  - การเคารพผู้ใหญ่
  - ความอดทนอดกลั้น

๑๐. จากคำกล่าวที่ว่า “ลูกเจี๊ยบเอ๋ย เจ้ามาเป็นแขกผู้เยาว์ ไฉนจึงแอบซุกสั้มเจ้าของบ้านไม่กลัวคน เขาจะหัวเราะเยาะว่าลักสั้มหรือ” จากข้อความนี้ผู้พูดกล่าวด้วยน้ำเสียงอย่างไร
- ก. ตัดพ้อ
  - ข. ล้อเลียน
  - ค. โกรธเคือง
  - ง. ประชดประชัน

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบก่อนเรียน

เล่มที่ ๑ การคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ลงใน □ ใต้ตัวอักษร ก, ข, ค หรือ ง
 ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

คะแนน	ก่อนเรียน
เต็ม	๑๐
ได้	

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ใบความรู้ การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำว่า “**วิเคราะห์**” หมายถึง การแยกแยะออกเป็นส่วน ๆ เพื่อที่จะได้ศึกษารายละเอียด ได้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น การอ่านคิดวิเคราะห์จึงเป็นการอ่านในระดับที่สูงกว่าการอ่านจับใจความและการอ่าน เอาเรื่อง เพราะกระบวนการคิดวิเคราะห์ส่วนต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่านทั้งข่าว บทความ สารคดี วรรณกรรม ร้อยกรองและร้อยแก้วจะเป็นแนวทางสำคัญที่จะนำไปสู่การตีความและประเมินค่าในขั้นต่อไป

การอ่านคิดวิเคราะห์ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจว่า งานเขียนแต่ละประเภทมีองค์ประกอบ อะไรบ้าง โดยต้องพิจารณาแยกแยะออกเป็นส่วน ๆ เช่น งานเขียนประเภทเรื่องสั้นและนวนิยาย มีองค์ประกอบด้านโครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉากและบทสนทนา หรืองานเขียนประเภทร้อยกรอง หรือกวีนิพนธ์ร่วมสมัย ก็มีองค์ประกอบด้านรูปแบบ แนวคิด และฉันทลักษณ์ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม นอกจากผู้อ่านจะเข้าใจองค์ประกอบของวรรณกรรมแต่ละประเภทแล้ว ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของคำและประโยคต่าง ๆ ที่ผู้เขียนอาจซ่อนความหมายแฝงซึ่งมิได้สื่อ ความหมายตามรูปคำ ผู้อ่านต้องอ่านเรื่องราวทั้งหมดอย่างน้อยสองรอบ เพื่อสังเกตให้เห็นถึงความเด่น ที่แปลกไปจากข้อความปกติสามัญ ผู้อ่านต้องสังเกตการใช้คำ ประเภทของคำ รวมถึงคำในแต่ละคำ ทำหน้าที่อะไรในประโยคนั้น ๆ ด้วย

(ผกาศรี เย็นบุตรและคณะ, ๒๕๕๓)

กล่าวโดยสรุป การอ่านคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อย ๆ ของเหตุการณ์เรื่องราวหรือเนื้อเรื่องต่าง ๆ ว่า ประกอบด้วยอะไร มีจุดมุ่งหมายหรือ มีความประสงค์สิ่งใดและส่วนย่อย ๆ ที่สำคัญนั้นแต่ละเหตุการณ์เกี่ยวพันกันอย่างไรบ้าง และเกี่ยวพันกันโดยอาศัยหลักการใด เพื่อเป็นแนวทางสำคัญที่จะนำไปสู่การตีความและ ประเมินค่าในขั้นต่อไป

เทคนิคการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้การตั้งคำถาม ๕W๑H

การคิดวิเคราะห์ เป็นการคิดเชิงลึก คิดอย่างเป็นระบบ โดยการจำแนก แยกแยะ รายละเอียดหรือองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ รวมถึงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผล เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงหรือเนื้อหาสาระสำคัญซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจหรือการแก้ปัญหา

การคิดวิเคราะห์โดยการตั้งคำถาม ๕W๑H หมายถึง การวิเคราะห์แบบแก้ปัญหาด้วยวิธีการตั้งคำถาม What (ทำอะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) และ How (อย่างไร)

เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

๑. What (อะไร) ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น

- เกิดอะไรขึ้นบ้าง
- มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้
- หลักฐานที่สำคัญที่สุดคืออะไร
- สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นี้คืออะไร

๒. Where (ที่ไหน) สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุ

- เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน
- เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใดมากที่สุด

๓. When (เมื่อไร) เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้น

- เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร
- เวลาใดบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้

๔. Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น

- เหตุใดต้องเป็นคนนี้ เป็นเวลานี้ เป็นสถานที่นี้
- เพราะเหตุใดเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้น
- ทำไมจึงเกิดเรื่องนี้

๕. Who (ใคร) บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ

- ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง
- ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้บ้าง
- ใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้สถานการณ์นี้เกิดขึ้นมากที่สุด
- เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์

๖. How (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วหรือกำลังเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด

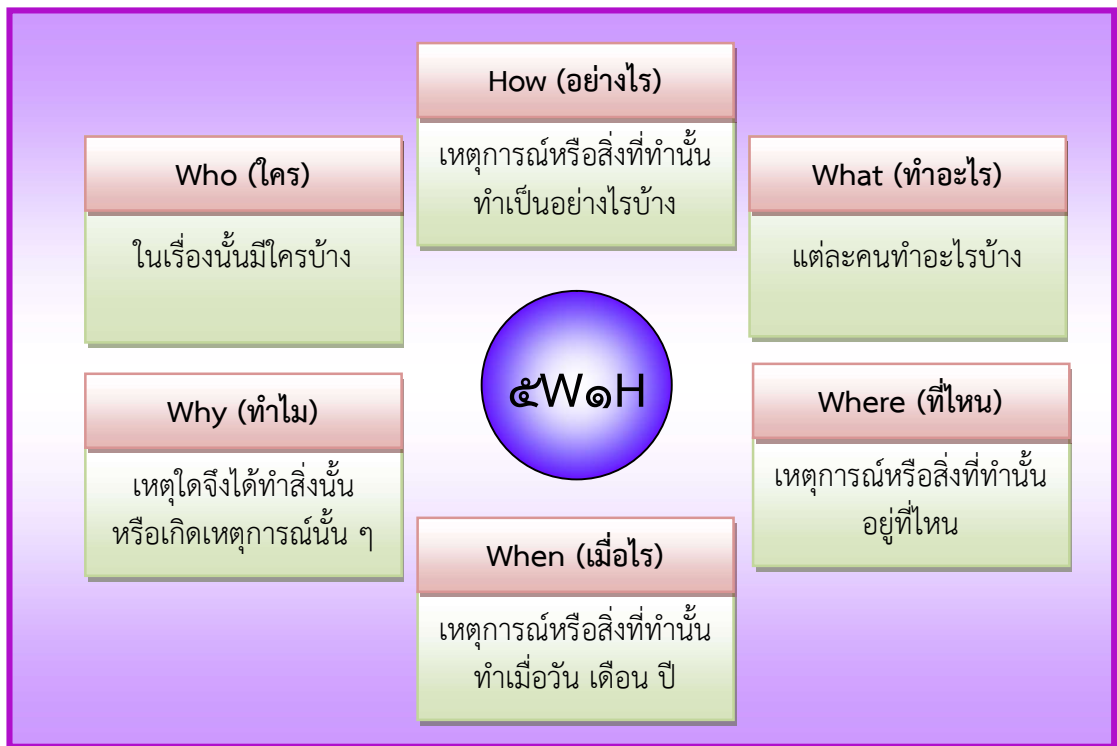
- เขาทำสิ่งนั้นได้อย่างไร
- ลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรบ้าง
- เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้อย่างไร
- มีหลักในการพิจารณาคนดีอย่างไรบ้าง

(สุวิทย์ มูลคำ, ๒๕๕๐)

สรุปการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H ในการวิเคราะห์ปัญหา

การวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H ในการคิดวิเคราะห์แบบแก้ปัญหา จะใช้ขั้นตอนของการวิเคราะห์ มีรายละเอียดดังนี้

ได้ศึกษาไปความรู้แล้ว เป็นอย่างไรกันบ้างครับ
 เพื่อน ๆ เข้าใจกันไหมเอ่ย ต่อไปเราไปดูตัวอย่างกันนะครับ
 เพื่อน ๆ ทุกคนจะได้เข้าใจเพิ่มมากขึ้นนะครับ

ตั้งใจเรียนกันด้วยนะครับ

ตัวอย่างที่ ๑ การอ่านคิดวิเคราะห์ข่าว โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านข่าว “อุทาหรณ์ บันไดเลื่อนกลืนชีวิตคุณแม่ ผลักลูกน้อยให้รอดชีวิต” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H แล้วตอบคำถามที่กำหนดให้

อุทาหรณ์ บันไดเลื่อนกลืนชีวิตคุณแม่ ผลักลูกน้อยให้รอดชีวิต

ภาพช็อก! บันไดเลื่อนกลืนร่างคุณแม่ไปต่อหน้าต่อตา สัญชาตญาณช่วยดันร่างลูกชายให้ปลอดภัย ก่อนสละชีวิตตัวเองอย่างน่าเศร้า

สำนักข่าวประเทศจีนรายงานว่า เกิดเหตุการณ์สุดสลดกลางห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งในเมืองจิงโจว มณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน เมื่อวานนี้ (๒๖ ก.ค.) บันไดเลื่อนของห้างมีเหตุขัดข้องทำให้คุณแม่คนหนึ่งเสียชีวิตขณะกำลังเดินขึ้นบันไดเลื่อนมาพร้อม ๆ กับลูกชาย ภาพจากกล้องวงจรปิดภายในห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งช่วงเวลาที่เพิ่งเปิดทำการได้ไม่นาน พนักงานห้าง ๒-๓ คนกำลังยืนอยู่บริเวณบันไดเลื่อนก่อนที่แม่ลูกคู่หนึ่งจะใช้บันไดเลื่อนขึ้นมาขึ้นบน จากภาพคล้ายกับว่าพนักงานห้างพยายามส่งสัญญาณเตือนให้ระวัง คุณแม่จึงได้อุ้มลูกชายขึ้นก่อนที่บันไดจะเลื่อนมาถึงชั้นบนแต่เมื่อทั้งคู่มาถึงจุดสิ้นสุดของบันไดเลื่อนที่ชั้นบนปรากฏว่า พื้นของบันไดเลื่อนเกิดยุบตัวลงไป ทำให้ร่างของคุณแม่ตกลงไป เธอจึงพยายามดันลูกชายส่งให้กับพนักงานห้างช่วยเหลือ เด็กชายปลอดภัยดีพนักงานห้างพยายามจะช่วยคุณแม่แต่ปรากฏว่าเธอถูกดึงร่างเข้าไปในช่องใต้บันไดเลื่อนก่อนที่จะมีคนกดปุ่มหยุดฉุกเฉิน อย่างไรก็ตามเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้คุณแม่ผู้นี้เสียชีวิตในทันที เจ้าหน้าที่กู้ภัยต้องใช้เวลานานกว่า ๔ ชั่วโมงในการนำเอาร่างไร้วิญญาณของเธอออกมาจากช่องใต้บันไดเลื่อนขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจกำลังเร่งสืบสวนหาสาเหตุครั้งนี้ ซึ่งคลิปทำให้สังคมจีนเริ่มต้นตัวกับความปลอดภัยในการใช้บันไดเลื่อน

(ข่าวต่างประเทศ Sanook!News.ค้นเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘,
จาก <http://news.sanook.com/๑๘๓๖๙๕๘/>)

ตัวอย่างการตอบคำถามจากข่าว โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจง

จากการอ่านและวิเคราะห์ข่าว “อุทาหรณ์ บันไดเลื่อนกลืนชีวิตคุณแม่พลักลูกน้อยให้รอดชีวิต” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H สามารถตอบคำถามได้ดังนี้

Who ใคร
แม่ ลูก

Where ที่ไหน
ห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งในเมืองจิงโจว
มณฑลหูเป่ย์ประเทศจีน

What ทำอะไร
แม่ใช้บันไดเลื่อนขึ้นมาชั้นบน
ห้างสรรพสินค้า ซึ่งเป็นเหตุให้แม่
เสียชีวิต

When เมื่อไร
เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

Why ทำไม
เนื่องจากพื้นของบันไดเลื่อนเกิดยุบตัว
ลงไป

How อย่างไร
พนักงานห้างพยายามส่งสัญญาณเตือนให้ระวัง คุณแม่จึงได้อุ้มลูกชายขึ้นก่อนที่
บันไดจะเลื่อนมาถึงชั้นบน แต่เมื่อทั้งคู่มาถึงจุดสิ้นสุดของบันไดเลื่อนที่ชั้นบนปรากฏว่า
พื้นของบันไดเลื่อนยุบตัวลงไป ทำให้ร่างของคุณแม่ตกลงไปและถูกดึงร่างเข้าไปในช่องใต้
บันไดเลื่อน ทำให้คุณแม่เสียชีวิตทันที แต่ลูกชายปลอดภัย เพราะก่อนที่จะตกลงไปได้ดัน
ลูกชายส่งให้กับพนักงานห้างช่วยเหลือไว้ได้ทัน

ถ้ายังไม่ค่อยเข้าใจ
ไปดูตัวอย่างต่อไปกันครับ

ตัวอย่างที่ ๒ การอ่านคิดวิเคราะห์คำประพันธ์
โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์เรื่อง “พังพอนเลี้ยงลูก” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H แล้วตอบคำถามที่กำหนดให้

นิทานเก่าเล่ามาเมื่อคราก่อน
สองฟัวเมียเขาเลี้ยงเคียงลูกยา
เขาทำไรไถนาคราเก็บเกี่ยว
พังพอนเฝ้าคอยดูอยู่นอกชาน
พอนายมาขากลับรับอาหาร
ทั้งสองคนหมดห่วงเรื่องลูกชาย
พอวันหนึ่งกลับมาจากนาไร
ยินเสียงลูกร้องไห้ข้างในเรือน
เจ้าพังพอนออกมาทำเหนื่อยอ่อน
มันกัดลูกทำไมใจร้อนรน
เจ้าพังพอนนอนแผ่มั่นแน่นิ่ง
เห็นลูกชายของนางดูยังดี

มีพังพอนตัวเื่องเชื่องนักรหนา
ทุกครั้งพาไปไหนใจเบิกบาน
ลูกคนเดียวพลอยไว้อยู่ในบ้าน
ใครรุกรานมิให้เข้าใกล้กาย
ดูเบิกบานสุขสมอารมณ์หมาย
เป็นสหายช่วยกันหลายวันเดือน
เจ้าพังพอนดูใจอยู่ไหนเพื่อน
เลือดหยดเปื้อนทั่วชานบ้านของตน
ขนเปียกปอนเลือดแดงทุกแห่งหน
มีทนายลสิ่งใดคว้ามัตี
ส่วนเมียวิ่งเข้าห้องมองถั่วถั่ว
ข้างข้างมีงูเห่าตายตัวใหญ่เขียว

(เพชรธรรมะ จัดสรร. ค้นเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๘,
จาก <https://www.facebook.com/ThrmCadsrr/posts/๖๘๔๘๘๐๕๗๔๙๕๖๕๙๗:๐>)

ตัวอย่างการตอบคำถามจากคำประพันธ์ “ฟังพอนเลี้ยงลูก”
โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจง

จากการอ่านและวิเคราะห์คำประพันธ์ “ฟังพอนเลี้ยงลูก” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H สามารถตอบคำถามได้ดังนี้

ฟังพอนเลี้ยงลูก

Who ใคร
ฟังพอน
สองสามีภรรยา

Where ที่ไหน
บ้านสองสามีภรรยา

What ทำอะไร
ผู้เป็นสามีใช้ไม้ตีฟังพอน
จนตาย

When เมื่อไร
หลังจากกลับมาจากการทำไร่
ทำนา

Why ทำไม
เพราะคิดว่าฟังพอนฆ่าลูกของตน

How อย่างไร
เห็นฟังพอนตัวเป็นเนื้อมีเลือดจึงคิดว่า ฆ่าลูกของตน จึงใช้ไม้ตีฟังพอนจนตาย แต่เมื่อภรรยาวิ่งเข้าไปดูในห้อง จึงได้รู้ความจริงว่า ฟังพอนช่วยลูกของตนให้รอดพ้นจากเงื้อมมือ

ตัวอย่างที่ ๓ การอ่านคิดวิเคราะห์ภาพ
โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านบทสนทนาจากภาพ “ฟิล์มกับแม่” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H แล้วตอบคำถามที่กำหนดให้

ฟิล์มกับแม่

ตัวอย่างการตอบคำถามจากภาพ “ฟิล์มกับแม่”
โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจง

จากการอ่านบทสนทนาจากภาพ “ฟิล์มกับแม่” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H สามารถตอบคำถามได้ดังนี้

ฟิล์มกับแม่

Who ใคร
ฟิล์ม
แม่

Where ที่ไหน
โรงเรียน
บ้าน

What ทำอะไร
ฟิล์มและเพื่อนช่วยกันพูด
โกหก

When เมื่อไร
วันนี้ก่อนกลับบ้าน

Why ทำไม
ฟิล์มอยากกลับบ้านเย็น แม่ไม่เชื่อ
จึงให้เพื่อนช่วยพูดโกหก เพื่อไม่ให้แม่
สงสัย

How อย่างไร
ฟิล์มโทรศัพท์โกหกแม่ว่า อยู่ช่วยงานครูที่โรงเรียนและให้เพื่อนปลอมเสียงเป็นคุณครู
แม่จึงไม่สงสัยยอมให้ฟิล์มอยู่ช่วยงานที่โรงเรียนตามคำขอของครู

คำชี้แจงที่ ๑

จากบทสนทนา “ฟิล์มกับแม่” ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เจตนาของฟิล์มคืออะไร
ตอบ ต้องการกลับบ้านเย็น
๒. วิธีบอกความต้องการของฟิล์มเหมาะสมหรือไม่
☐ เหมาะสม ☒ ไม่เหมาะสม
ตอบ เหตุผลเพราะ จงใจพูดโกหก กล่าวคำไม่จริง
๓. ในบทสนทนายาของฟิล์มกับเพื่อน เหมาะสมหรือไม่
☐ เหมาะสม ☒ ไม่เหมาะสม
จากเหตุการณ์ฟิล์มและเพื่อนคงต้องได้รับผลอย่างไร
ตอบ ถูกสอบสวนและลงโทษตามความผิด
๔. ฟิล์มบอกเหตุผลถึงความต้องการกลับบ้านเย็นเป็นความคิดที่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง
☐ ถูกต้อง ☒ ไม่ถูกต้อง
ตอบ เหตุผลเพราะ เราควรกล้าพูดความจริง แม้จะได้ไม่ต้องเสียใจในภายหลัง
๕. นักเรียนคิดว่าแม่จะอนุญาตให้ฟิล์มกลับบ้านเย็นหรือไม่
☐ อนุญาต ☐ ไม่อนุญาต ☒ อนุญาต/ไม่อนุญาต
ตอบ เหตุผลเพราะ ต้องดูเหตุผลและความจำเป็นในการกลับบ้านเย็นของฟิล์ม

คำชี้แจงที่ ๒

จากบทสนทนา “ฟิล์มกับแม่” ข้อความต่อไปนี้เป็นความจริงหรือไม่เป็นความจริง

ข้อความ เป็นความจริง จงเขียนเครื่องหมาย X ในช่อง “เป็นจริง”

ข้อความ ไม่เป็นความจริง จงเขียนเครื่องหมาย X ในช่อง “ไม่เป็นจริง”

ข้อที่	สถานการณ์ของบทสนทนา “ฟิล์มกับแม่”	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง
๑	ฟิล์มโทรศัพท์บอกแม่ถึงสาเหตุที่แท้จริงของการกลับบ้านเย็น		X
๒	แม่สงสัยกว่าฟิล์มโกหกจึงขอยุติกับคุณครูที่ให้ฟิล์มอยู่ช่วยงาน	X	
๓	เพื่อนของฟิล์มเป็นคนดีและคอยตักเตือนเพื่อนเวลาทำผิด		X
๔	แม่ยอมให้ฟิล์มอยู่ช่วยงานครูที่โรงเรียนได้แต่ห้ามกลับบ้านเย็นมาก		X

ศึกษาตัวอย่างกันแล้ว
เราไปทำแบบฝึกทักษะกันนะครับ

แบบฝึกทักษะที่ ๑ วิเคราะห์ข่าวโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านข่าว “กัปตันแอร์เอเชีย QZ๘๕๐๑ ลูกจากที่นั่งไปซ่อมคอมฯ ก่อนเครื่องบินตก” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

กัปตันแอร์เอเชีย QZ๘๕๐๑ ลูกจากที่นั่งไปซ่อมคอมฯ ก่อนเครื่องบินตก!!

สื่อต่างประเทศประโคมข่าวกัปตันแอร์เอเชีย เที่ยวบิน QZ๘๕๐๑ ลูกจากที่นั่งเพื่อไปซ่อมระบบคอมฯ ควบคุมการบินและสายเกินไปที่จะกลับมานั่งในตำแหน่งเดิมได้ทัน ขณะเครื่องบินสูญเสียการทรงตัวและร่วงตกทะเล เมื่อวันที่ ๓๑ ม.ค. สำนักข่าวต่างประเทศรายงานความคืบหน้าการสืบหาสาเหตุโศกนาฏกรรมเครื่องบินโดยสารแอร์บัส A๓๒๐ ของสายการบินแอร์เอเชียเที่ยวบิน QZ๘๕๐๑ เมืองสุราบายา-สิงคโปร์ ประสบเหตุตกในทะเลชวา ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ ๒๘ ธ.ค. เป็นเหตุให้ผู้โดยสารและลูกเรือเสียชีวิต ๑๖๒ ศพ และคณะกรรมการการความปลอดภัยด้านการคมนาคมอินโดนีเซีย แถลงเมื่อ ๒ วันก่อนว่า นักบินคนที่ ๒ หรือ Co-pilot เป็นคนขับเครื่องบินในช่วงเวลาที่เครื่องบินโหม่งโลกหลังจากได้ปรับเพดานบินจาก ๓๒,๐๐๐ ฟุต เป็น ๓๗,๔๐๐ ฟุต เพื่อหลีกเลี่ยงกลุ่มเมฆฝนจนเครื่องบินเกิดภาวะ Stall หรือสูญเสียการทรงตัวและร่วงตกทะเลนั้น จากการเปิดเผยของแหล่งข่าว ๒ คนที่มีความคุ้นเคยกับทีมเจ้าหน้าที่สืบสวนสาเหตุเครื่องบินแอร์เอเชียตกระบุว่า กัปตันเครื่องบินซึ่งมีชื่อเรียกว่า ‘อิริยันโต’ ได้ลุกจากที่นั่งในตำแหน่งคนขับเครื่องบินเพื่อไปซ่อมระบบคอมพิวเตอร์ควบคุมการบินและไม่สามารถกลับมาขับเครื่องบินได้ทัน ในช่วงเครื่องบินได้สูญเสียการทรงตัว (Stall) ก่อนจะร่วงตกทะเล

(ไทยรัฐ ออนไลน์. ค้นเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๘,
จาก <https://www.thairath.co.th/content/๔๗๘๒๗๒>)

ตอบคำถามจากข่าว
โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจงที่ ๑

จากการอ่านข่าว “กัปตันแอร์เอเชีย QZ๘๕๐๑ ลุจากที่นั่งไปซ่อมคอมฯ ก่อนเครื่องบินตก” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H ให้นักเรียน
ตอบคำถามต่อไปนี้ (๑๒ คะแนน)

Who ใคร

.....
.....

Where ที่ไหน

.....
.....

What ทำอะไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

When เมื่อไร

.....
.....
.....

Why ทำไม

.....
.....
.....
.....

How อย่างไร

.....
.....
.....
.....

คำชี้แจงที่ ๒

จากการอ่านข่าว “กัปตันแอร์เอเชีย QZ๘๕๐๑ ลุกจากที่นั่งไปซ่อมคอมฯ ก่อนเครื่องบินตก” ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ (๓ คะแนน)

๑. เครื่องบินสูญเสียชีวิตเพราะอะไร

.....

.....

.....

๒. อุทาหรณ์ของเรื่องนี้คืออะไร

.....

.....

.....

๓. นักเรียนคิดว่าสำนวน “ได้ไม่คุ้มเสีย” สอดคล้องกับข่าวนี้หรือไม่ เพราะอะไร

☐

สอดคล้อง

☐

ไม่สอดคล้อง

เพราะ.....

.....

.....

.....

ค่อย ๆ คิดนะครับ

ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น ม.๓/..... เลขที่.....
คะแนนเต็ม ๑๕ คะแนน ได้คะแนน.....คะแนน

แบบฝึกทักษะที่ ๒ วิเคราะห์นิทานโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง “พ่อค้าสัตว์” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H แล้วตอบคำถามที่กำหนดให้

พ่อค้าสัตว์

นานมาแล้วชายผู้หนึ่งมีอาชีพรับซื้อสัตว์ป่าจากนายพรานมาขาย วันหนึ่งเขาได้ลึงกับสิงโตจากนายพรานมาอย่างละตัว พ่อค้าสัตว์คนนี้จึงได้นำสัตว์ทั้งสองไปขังไว้ในกรงใหญ่ที่บ้านซึ่งแบ่งครึ่งออกเป็นสองห้องขัง วันหนึ่งขณะที่พ่อค้ากลับมาถึงบ้าน ลูกชายคนเดียวของเขาวัยเจ็ดขวบกำลังอยู่ในช่วงซุกซนและไร้เดียงสา จึงกระโดดกระหอบหน้าตื่นมาหาผู้เป็นพ่อแล้วพูดเสียงดังว่า

“พ่อจ๋า หนูกลัวเจ้าสัตว์สองตัวนั้นมากเลย วันนี้สิงโตกับลิงมันเขย่ากรงกันทั้งวันจนซี่ลูกกรงที่มันเขย่าอยู่ตั้งสองสามซี่แน่ะ หนูกลัวว่าสักวันมันจะต้องหลุดออกมาแน่ ๆ เลยพ่อ”

ฝ่ายพ่อค้าผู้เป็นพ่อได้ยินดังนั้นก็เดินไปตรวจสอบซี่ลูกกรงที่ขังสัตว์ทั้งสองไว้เขาเอามือเขย่าดูก็พบว่าซี่ลูกกรงที่งอนั้นคลอนเล็กน้อย แต่เขาก็ไม่ได้ใส่ใจที่จะซ่อมซี่ลูกกรงนั้น เขาบอกกับลูกชายของเขาว่า

“ไม่เป็นไรหรอกลูก ซี่กรงนี้ทั้งใหญ่และแข็งแรง มันคลอนเพียงเล็กน้อยเท่านั้นมันไม่หลุดออกมาหรอกน่า เจ้าไม่ต้องกลัวหรอกนะ อีกสองสามวันพ่อก็จะเอามันไปขาย”

วันต่อมาผู้เป็นภรรยาก็เอยกับพ่อค้าผู้เป็นสามีว่า

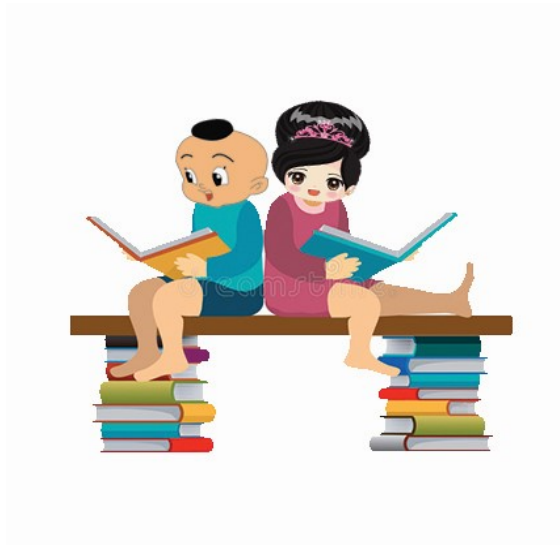
“พี่จ๊ะ วันนี้ลึงกับสิงโตมันคำรามใส่กันตลอดทั้งวันเลย มันเขย่ากรงจนน่ากลัว เมื่อกี้ฉันไปดูก็พบว่าซี่กรงมันเริ่มคลอนหลายซี่แล้ว พ่อมันเห็นฉันกับลูกเดินไปใกล้มัน มันก็ขู่คำรามและเขย่ากรงใส่ใหญ่เลย ลูกของเราตกใจร้องไห้ ฉันว่าพี่รีบนำมันไปขายเถอะนะ”

พ่อค้าผู้เป็นสามีได้ฟังดังนั้นก็รีบเข้าไปดูลูกกรงทันทีก็เห็นว่า แผ่นลูกกรงเริ่มหลวม แล้วคลอนหลายซี่แล้วจริง ๆ แต่เขาก็ไม่ได้ใส่ใจที่จะซ่อมเหมือนเช่นเคย กลับพูดกับภรรยาของเขาว่า

“มันไม่หลุดง่าย ๆ หรือถึงหลุดก็หลุดแค่ซี่สองซี่เท่านั้นมันออกมาไม่ได้หรอก พรุ่งนี้ก็จะเอา
ลิงกับสิงโตไปขายแล้ว”

เช้าวันรุ่งขึ้นพ่อค้าสัตว์รีบออกเดินไปหาคนรับซื้อเพื่อมาเอาลิงกับสิงโตที่บ้านของเขา จนเขากลับมาถึงบ้านก็ต้องผะกับรอยเลือดที่แดงฉานรอบบ้าน เพื่อนบ้านที่มามุงดูบอกกับพ่อค้าสัตว์ว่าเขาเห็นสิงโตกับลิงเขย่าลูกกรงเสียงดังรุนแรงมากจนกระทั่งลูกกรงหลุดออกมาพร้อม ๆ กันหลายซี่ สิงโตกับลิงหลุดออกมาได้ ลิงกระโดดหนีไปทันทีส่วนสิงโตก็เขาตะปบเมียและลูกของเขาอย่างบ้าคลั่ง จนตายคาที่ หลังจากวันนั้นเป็นต้นมา พ่อค้าสัตว์ได้แต่นั่งร้องไห้ฟูมฟายด้วยความเสียใจที่เสียลูกเมียไปเพราะความประมาทของตัวเองทั้ง ๆ ที่ลูกกับเมียก็พยายามเตือนตนเองตลอดเวลา แต่ก็ไม่ฟังยังประมาทจนต้องเสียลูกกับเมียในที่สุด

(มินนา, ๒๕๕๒ : ๑๒)

ตอบคำถามจากนิทานโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจงที่ ๑

จากการอ่านนิทาน “พ่อค้าสัตว์” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H
ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ (๑๒ คะแนน)

Who ใคร

.....
.....

Where ที่ไหน

.....
.....

What ทำอะไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

When เมื่อไร

.....
.....
.....

Why ทำไม

.....
.....
.....
.....
.....

How อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

คำชี้แจงที่ ๒ จากเนื้อความนิทานเรื่อง “พ่อค้าสัตว์” ข้อความต่อไปนี้เป็นความจริงหรือไม่เป็นความจริง (๔ คะแนน)

ข้อความเป็นความจริง จงเขียนเครื่องหมาย × ในช่อง “ใช่”
 ข้อความไม่เป็นความจริง จงเขียนเครื่องหมาย × ในช่อง “ไม่ใช่”

ที่	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
๑	พ่อค้าสัตว์ขังสิงโตกับลิงที่ซื้อมาไว้ในบ้านของเขา		
๒	สิงโตกับลิงมีเรี่ยวแรงมากสามารถเขย่าซี่กรงทำให้ซี่กรงคลอนได้		
๓	พ่อค้าสัตว์นั่งร้องไห้ฟูมฟายเสียใจที่ลูกเมียถูกสิงโตทำร้ายจนเสียชีวิตเพราะความประมาทของเขา		
๔	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับลูกเมียของเขาทำให้เขาสำนึกผิดได้ว่าไม่ควรกักขังหรือทำร้ายผู้อื่น		

คำชี้แจงที่ ๓ จากการอ่านนิทานเรื่อง “พ่อค้าสัตว์” ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ (๔ คะแนน)

๑. การที่พ่อค้าสัตว์ไม่ซ่อมกรงที่ขังสัตว์ไว้ทั้ง ๆ ที่ได้ตรวจสอบแล้วว่าชำรุดจริง นักเรียนคิดว่าเป็นการกระทำที่เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม

เพราะ.....
 .....
 .....

๒. เรื่องนี้ให้ข้อคิดอะไรและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างไรบ้าง

ข้อคิด.....
 การนำไปประยุกต์ใช้.....
 .....
 .....

ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น ม.๓/..... เลขที่.....
 คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน ได้คะแนน.....คะแนน

แบบฝึกทักษะที่ ๓ วิเคราะห์นิทานพื้นบ้านโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “พญางงพญาพาน” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H แล้วตอบคำถามที่กำหนดให้

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “พญางง พญาพาน”

มีพญางงเป็นเจ้าเมืองนครชัยศรีมีพระมเหสีรูปโฉมงดงาม เมื่อพระมเหสีทรงพระครรภ์โหรหลวงได้ทำนายว่า จะได้พระราชโอรสเป็นผู้มีบุญและจะได้เป็นใหญ่ภายหน้าแต่จะเป็นผู้ฆ่าพระราชบิดา เมื่อครบกำหนดพระมเหสีก็ประสูติพระกุมาร ขณะที่ข้าราชการได้เอาพานไปรองรับบังเอิญหน้าผากของพระกุมารกระทบขอบพานเป็นแผล พญางงได้สั่งให้นำพระกุมารไปทิ้งตามยถากรรม ยายหอมไปพบเข้านำไปเลี้ยงไว้และตั้งชื่อว่าพาน ครั้นพานโตขึ้นยายหอมก็นำไปฝากให้เล่าเรียนที่วัดโคกยายหอม พานเป็นเด็กฉลาดสมภารวัดผู้เป็นอาจารย์จึงรักใคร่เอ็นดูมีวิชาอะไรก็สอนให้หมด อาจารย์ได้นำพานไปฝากให้เข้ารับราชการกับพระยาราชบุรีที่เมืองราชบุรี พานเป็นคนปัญญาดี เรียบร้อย และขยัน จึงเป็นที่โปรดปรานของพระยาราชบุรีมากจนถึงกับรับไว้เป็นโอรสบุญธรรม สมัยนั้นเมืองราชบุรีขึ้นกับเมืองนครชัยศรี พระยาราชบุรีต้องส่งเครื่องบรรณาการทุกปี พญาพานเป็นผู้มีฝีมือในการรบจึงชักชวนให้พระยาราชบุรีแข็งเมืองและได้ยกกองทัพออกไปรบกับพญางง ทั้งสองทำยุทธหัตถีกัน

กันที่สุดในที่สุดพญางงก็ถูกฟันด้วยขวานคอขาดตายในที่รบ เมื่อพญาพานเข้ายึดเมืองนครชัยศรีได้แล้ว ย่อมได้ทั้งราชสมบัติตลอดจนพระมเหสีของพญางงด้วย แต่ในขณะที่จะเข้าไปหาพระมเหสีนั้นเทวดาได้แปลงกายเป็นแม่แม่อ่อนให้ลูกกินนมขวางประตูไว้แล้วร้องทักเสียก่อน พญาพานจึงได้อธิษฐานว่าถ้าพระมเหสีเป็นแม่ของตนจริงก็ขอให้มน้ำนมไหลซึมออกมากก็เห็นน้ำนมไหลออกมาจริง จึงได้รู้ว่าทั้งสองเป็นแม่ลูกกัน พญาพานต้องทำปิตุฆาตฆ่าพระราชบิดาเพราะยายหอมปิดบังความจริงไม่บอกให้รู้ด้วยโทสจริตเข้าครอบงำและกรรมนั้นบังตา ทำให้ขาดการยั้งคิดจึงสั่งให้นายยายหอมไปฆ่าเสียต่อมาด้วยความสำนึกผิดที่ได้ฆ่าพระราชบิดาและยายหอมผู้มีพระคุณ จึงได้สร้างพระเจดีย์ขนาดใหญ่สูงชันนกเขาเหิน คือ องค์พระปฐมเจดีย์เพื่อเป็นการล้างบาปที่ฆ่าพระราชบิดาให้บรรเทาลงบ้างและสร้างพระประโทนเจดีย์เพื่อล้างบาปที่ฆ่ายายหอม

(ศรีสุตา ลัทธิ. ค้นเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘, จาก <https://thaifolktales.wordpress.com/>.)

(รูป “องค์พระปฐมเจดีย์” สืบค้นเมื่อ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘, จาก <https://www.google.co.th/search?>)

ตอบคำถามจากนิทานพื้นบ้าน
โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจงที่ ๑

จากการอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “พญากง พญาพาน” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ (๑๒ คะแนน)

Who ใคร

.....
.....
.....

Where ที่ไหน

.....
.....

What ทำอะไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

When เมื่อไร

.....
.....

Why ทำไม

.....
.....
.....
.....
.....

How อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

คำชี้แจงที่ ๒

จากการอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “พญากง พญาพาน” ให้นักเรียน
ตอบคำถามต่อไปนี้ (๖ คะแนน)

๑. การที่พญากงเชื่อคำทำนายของโหราจึงนำพญาพานไปทิ้งทั้งที่ยังเป็นทารกอยู่ นักเรียนคิดว่า
เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

☐

เหมาะสม

☐

ไม่เหมาะสม

เพราะ.....
.....

๒. นิทานพื้นบ้านเรื่อง “พญากง พญาพาน” สะท้อนให้เห็นคุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรมอย่างไร
อธิบายพร้อมยกตัวอย่าง

.....
.....
.....
.....

๓. เรื่องนี้ให้ข้อคิดอะไรบ้างและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างไร
ข้อคิด.....

การนำไปใช้.....
.....
.....

ทำคำชี้แจงที่ ๓ กันต่อเลยนะครับ

คำชี้แจงที่ ๓

อ่านข้อความที่ ๑ และข้อความที่ ๒ แล้วอภิปรายว่าความสัมพันธ์ของข้อความทั้งสองส่วน จากนั้นจึงเขียนคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนด (๒ คะแนน)

ข้อความที่ ๑

พระมเหสีทรงพระครรภ์โหรหลวงได้ทำนายว่า จะได้พระราชโอรสเป็นผู้มีบุญและจะได้เป็นใหญ่ภายหน้า แต่จะเป็นผู้ฆ่าพระราชบิดา เมื่อครบกำหนดพระมเหสีก็ประสูติพระกุมารขณะที่ข้าราชการได้เอาพานไปรองรับบังเอิญหน้าผากของพระกุมารกระทบขอบพานเป็นแผลพญางงได้สั่งให้นำพระกุมารไปทิ้งตามยถากรรม

ข้อความที่ ๒

พญานาคเป็นผู้มีฝีมือในการบึงชักชวนให้พระยาราชนบุรีแข็งเมืองและได้ยกกองทัพออกไปรบกับพญางง ทั้งสองทำยุทธหัตถีกันในที่สุตพญางงก็ถูกฟันด้วยขอจ้าวคอขาดตายในที่รบ

๑. ข้อความ ๒ ส่วนนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างไร

.....

๒. จงอธิบายเหตุผลประกอบคำตอบในข้อที่ ๑

.....

.....

ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น ม.๓/..... เลขที่.....

คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน ได้คะแนน.....คะแนน

แบบฝึกทักษะที่ ๔ วิเคราะห์บทประพันธ์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านคำประพันธ์เรื่อง “หมาป่ากับหมีทะเลทราย” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H แล้วตอบคำถามที่กำหนดให้

หมาป่ากับหมีทะเลทราย

กาลครั้งหนึ่งหมาใหญ่อยู่ไพรเถื่อน
หนูกะรอกกระต่ายปรี่เข้ากัด
หมาป่านั้นกลัวมนุษย์สุดเล่ห์ร้าย
แล้วเถื่อนเนื้อถลกหนังไร้เมตตา
มาวันหนึ่งหิวโซออกล่าเหยื่อ
จึงไล่ล่าละเมาะไล่บ้านคน
เจอกะโหลกมนุษย์เขรอะดินพื้น
ด้วยฤทธาเล่ห์มนุษย์เคยยลยิน
จึงด้อมด้อมย่องวนอยู่หลายเที่ยว
กะโหลกนั้นตั้งนิ่งไม่ตึงเตือน
เมื่อมันใจกะโหลกนั้นตายแน่
จึงใช้เท้าเขี่ยเล่นเต็มอารมณ์
เจ้ามนุษย์เอ๋ยเคยใหญ่เทียวไล่ล่า
ด้วยปัญญาปราดเปรื่องเล่ห์อนันต์
ยามชีพสิ้นแน่นิ่งกองจมพื้น
ไหนปัญญาเล่ห์คิดกลอำพราง

ไม่แซ่เขื่อนเทียวล่าสรรพสัตว์
มังสาเนื้อเขี้ยวฟัดล้มโอชา
ศาสตราวุธเทียวหมายไล่เช่นฆ่า
สุนัขป่าจึงเสี่ยงหลบไกลคน
ลำบากเหลืออาหารช่างขัดสน
ในตำบลอันตนไม่คุ้นชิน
ให้ตระหนกหวาดตื่นใจส่ำดิน
ใจเจ้าถวิลภพภัยอาจร่ายเยือน
ทั้งแลหน้าหลังเหลียวระแวงเถื่อน
เจ้าขยับเคลื่อนเข้าใกล้ล่าสิกตม
ไร้ฤทธิ์ต่อแยไ้อห่งข่ม
เจ้าสุขสมกระหิ่ยมพลงรำพัน
ทั้งผองข้าสรรพสัตว์ทั่วไพรสณฑ์
ในสักวันแน่แท้เจ้าวายวาง
ไหนศาสตราพราปีนเคยอวดอ้าง
ในสุดท้ายเสื่อมร้างฤทธิ์ร้ายเอ๋ย

(สนอง เสาทอง. ค้นเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๘,
จาก <http://aromklon.com/index.php?topic=๔๓๒๐.๐>.)

ตอบคำถามจากคำประพันธ์
โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจงที่ ๑

จากการอ่านคำประพันธ์เรื่อง “หมาป่ากับหวักะโหลกมนุษย์” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ (๑๒ คะแนน)

Who ใคร

.....
.....

Where ที่ไหน

.....
.....

What ทำอะไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

When เมื่อไร

.....
.....

Why ทำไม

.....
.....
.....
.....

How อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

คำชี้แจงที่ ๒

จากการอ่านคำประพันธ์เรื่อง “หมาป่ากับหมีกะโหลกมนุษย์”
ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ (๕ คะแนน)

๑. เพราะเหตุใดหมาป่าจึงเกรงกลัวมนุษย์

.....

.....

๒. “จึงด้อมด้อมย่องวนอยู่หลายเที่ยว   ทั้งแลหน้าหลังเหลียวระแวงเถื่อน
กะโหลกนั้นตั้งนั่งไม่ตึงเตือน   เจ้าขยับเคลื่อนเข้าใกล้ลักลอบ”

จากคำประพันธ์นี้คำว่า “ด้อมด้อม” มีความหมายว่าอะไรและสื่อถึงความรู้สึกอย่างไร

.....

.....

๓. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอะไรบ้างและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างไร

ข้อคิด.....

การนำไปใช้.....

.....

.....

ไปทำคำชี้แจงที่ ๓
กันต่อเลยนะครับ

คำชี้แจงที่ ๓

อ่านข้อความแล้วตอบคำถาม (๓ คะแนน)

คนเราเมื่อหมดบุญ อำนาจ วาสนาแล้ว
คนที่เคยเกรงกลัวก็อาจจะไม่เกรงกลัวเราอีกต่อไป

นักเรียนคิดอย่างไรกับคำกล่าวข้างต้น ทำไมจึงคิดเช่นนั้นให้ใช้เหตุผลประกอบคำอธิบาย

๑) ให้เลือกทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบข้อความข้างล่างนี้เพียง ๑ ข้อความ

ความคิดเห็นคล้อยตาม

ความคิดเห็นโต้แย้ง

ความคิดเห็นคล้อยตามและโต้แย้ง

๒) ให้นักเรียนเขียนอธิบายเหตุผลที่สอดคล้องกับแนวคิดที่เลือกในข้อ ๑

ความคิดเห็นคล้อยตาม	ความคิดเห็นโต้แย้ง
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น ม.๓/..... เลขที่.....
คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน ได้คะแนน.....คะแนน

แบบฝึกทักษะที่ ๕ วิเคราะห์ภาพโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจง

ให้นักเรียนวิเคราะห์ภาพการ์ตูน“เที่ยวเชียงใหม่” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H แล้วตอบคำถามที่กำหนดให้

(กล่อม. ค้นเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘,
จาก <https://board.postjung.com/๘๘๕๗๐๐.html>.)

ตอบคำถามจากภาพ
โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจงที่ ๑

จากการวิเคราะห์ภาพการ์ตูน “เที่ยวเชียงใหม่” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ (๑๒ คะแนน)

Who ใคร

.....
.....
.....

Where ที่ไหน

.....
.....

What ทำอะไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

When เมื่อไร

.....
.....

Why ทำไม

.....
.....
.....
.....
.....

How อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

คำชี้แจงที่ ๒

จากการวิเคราะห์ภาพการ์ตูน “เที่ยวเชียงใหม่” ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ (๘ คะแนน)

๑. ภาพนี้ต้องการสื่อสารเรื่องอะไร

.....

.....

๒. ภาพนี้น่าจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเวลาใด

.....

.....

๓. จากภาพนักเรียนคิดว่าจะส่งผลกระทบต่อมนุษย์ด้านใด อธิบายให้เหตุผลชัดเจน

.....

.....

.....

๔. นักเรียนมีวิธีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างไร

.....

.....

.....

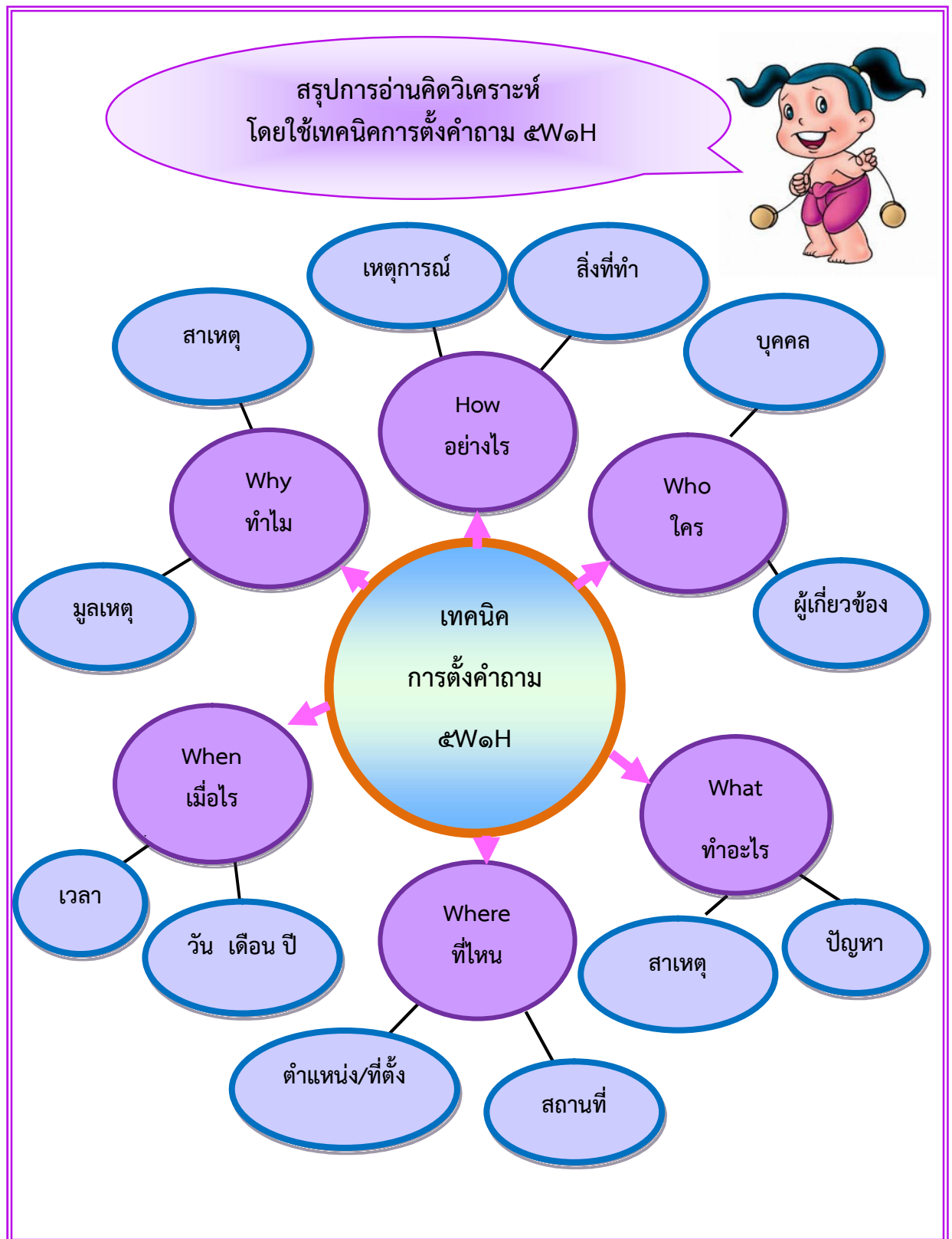
.....

เก่งมากเลยครับ ขอปรบมือ
ให้เพื่อน ๆ ทุกคนเลย
ลองมาสรุปความรู้กันอีกครั้งนะครับ

ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น ม.๓/..... เลขที่.....
คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน ได้คะแนน.....คะแนน

แบบทดสอบหลังเรียนเรียน

เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ รายวิชา ท๒๓๑๐๑ ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
 เล่มที่ ๑ การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H
 คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน เวลา ๑๐ นาที

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✕ ลงใน □ ได้ตัวอักษร ก, ข, ค หรือ ง
 ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑-๓

ภัยเงียบจากกล่องโฟม

หลายคนคงเคยชินกับการรับประทานอาหารแบบใส่กล่องโฟมกันใช่ไหมละเพราะสะดวก รวดเร็ว กินที่ไหนก็ได้ประหยัดเวลา ทำอาหารและที่สำคัญทานเสร็จก็ไม่ต้องล้างอีกด้วย แต่เพื่อน ๆ เชื่อหรือไม่คะว่า ท่ามกลางความสะดวกสบาย กล่องโฟมก็แฝงไปด้วยภัยร้ายที่อาจคร่าชีวิตคุณได้ในที่สุด

โดย นพ.วีรฉัตร กิตติรัตน์ไพบุลย์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุมันท์ บริษัทบรรจุมันท์เพื่อสิ่งแวดล้อม ได้ให้ความรู้ว่า กล่องโฟมที่ใช้ตามท้องตลาดทั่วไป (Styrofoam)

เป็นของเสียเหลือทิ้งสีดำ ๆ จากกระบวนการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมประกอบด้วยสารสไตรีน (Styrene) มีโครงสร้างโมเลกุลคล้ายฮอร์โมนเอสโตรเจน (Estrogen) ในเพศหญิง อาหารตามสั่งที่บรรจุกล่องโฟมจึงเป็นแหล่งสะสมสารสไตรีนซึ่งเป็นสารที่ออกฤทธิ์ทำให้สมองมีเนื้องอก สมองเสื่อมง่าย หูดหงิงง่าย มีผลทำให้ประจำเดือนมาไม่ปกติและเป็นสารก่อมะเร็งอีก ๓ ชนิด ถ้าเป็นผู้ชายรับประทานเข้าไปมาก ๆ มีโอกาสเสี่ยงเป็นโรคมะเร็งต่อมลูกหมาก ขณะที่ผู้หญิงมีโอกาสเป็นมะเร็งเต้านมและทั้งสองเพศมีโอกาสสูงต่อการเป็นมะเร็งตับแม้จะไม่ได้ดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำก็ตาม

(โรงพยาบาลสตงพระ. ค้นเมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘,
 จาก <http://www.stphc.moph.go.th/sathingpra/index.php/health/๕๑-article๑.html>)

๑. จุดประสงค์ของการเสนอบทความเรื่องนี้คือข้อใด

- เพื่อชี้ให้เห็นโทษของการรับประทานอาหารด้วยกล่องโฟม
- เพื่อเสนอแนะทางการเลือกรับประทานอาหารที่ดีถูกสุขอนามัย
- เพื่อบอกที่มาของปัญหาภาวะโลกร้อนที่เกิดจากการใช้กล่องโฟม
- เพื่อให้ทราบสาเหตุของการเกิดโรคมะเร็งที่เกิดขึ้นในชายและหญิง

๒. “ภัยเงียบจากกล่องโฟม” จากข้อความนี้นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะอะไร
  - ก. เห็นด้วย เพราะทำให้คนมีนิสัยมักง่าย เห็นแก่ตัว
  - ข. เห็นด้วย เพราะเป็นสาเหตุทำให้สมองฝ่อและโรคมะเร็ง
  - ค. ไม่เห็นด้วย เพราะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากมาย
  - ง. ไม่เห็นด้วย เพราะช่วยให้มนุษย์สะดวกสบาย ประหยัดเวลา
๓. ทำไมคนจึงชอบรับประทานอาหารด้วยกล่องโฟม
  - ก. เพราะประหยัด
  - ข. เพราะหาซื้อง่าย
  - ค. เพราะสะดวก รวดเร็ว
  - ง. เพราะเก็บความร้อนได้ดี
๔. การอ่านที่ต้องอาศัยความสามารถในการสรุปและการแยกแยะองค์ประกอบออกเป็นส่วนย่อย คือการอ่านแบบใด
  - ก. ดีความ
  - ข. วิเคราะห์
  - ค. จรรโลงใจ
  - ง. ประเมินค่า
๕. “ฟ้าคืนนี้งามนัก มีดวงดาวระยิบพริบพราว แก้วกานต์นั่งชันเข่าอยู่ริมระเบียงแหงนดูดาว ด้วยความรู้สึกเหงา ๆ ขณะนั้นเธอรู้สึกว่ามีใครเดินมา และเอื้อมมือมาลูบศีรษะเธอเบา ๆ ”
จากข้อความนี้ “เอื้อมมือมาลูบศีรษะเธอเบา ๆ ” น่าจะเป็นมือของใคร
  - ก. น้องสาว
  - ข. พี่ชาย
  - ค. เพื่อน
  - ง. แม่

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑-๓
ลกเจ๊ก

เมื่ออายุหกขวบได้ติดตามอาไปเยี่ยมค่านับอ้วนสุด ผู้ว่าราชการเมืองจี้เจียง ณ จวนผู้ว่าราชการซึ่งจัดงานเลี้ยงมโหฬารในครั้งนั้น ฝ่ายลกเจ๊กเมื่อได้รับประทานส้มในงานนั้นก็ระลึกลึกถึงมารดาว่า ชอบรับประทานส้มเป็นที่สุด คิดแล้วก็ซุกส้มสองผลไว้ในแขนเสื้อ แต่เมื่อได้เวลากลับบ้านขณะก้มกายคารวะอ่าลาอ้วนสุด เผอิญส้มที่ซุกซ่อนไว้ไหลลงพื้นอ้วนสุดเห็นจึงพูดสัพยอกว่า “ลกเจ๊กเอ๋ย เจ้ามาเป็นแขกผู้เยาว์โฉนจึงแอบซุกส้มเจ้าของบ้านไม่กลัวคนเขาจะหัวเราะเยาะว่า ลักส้ม หรือ” ลกเจ๊กก็คุกเข่าค่านับแล้วว่า มารดาตนชอบรับประทานส้มนักตนจึงตั้งใจจะเอาไปฝาก เมื่อมารดาได้รับประทานก็นับว่าท่านเจ้าบ้านได้เลี้ยงแขกเพิ่มอีกคนหนึ่งอ้วนสุดได้ฟังก็ชมเชยลกเจ๊ก แล้วสั่งให้บริวารเอาส้มกระเช้าหนึ่งเดินตามไปส่งที่บ้าน

(วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. ค้นเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘, จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/ลกเจ๊ก>)

๖. ข้อใดแสดงถึงความเฉลียวฉลาดของลูกเจี๊ยก
  - ก. ความสงบนิ่ง
  - ข. วิธีซ่อนสิ่งของ
  - ค. การพูดแสดงเหตุผล
  - ง. การอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่
๗. จากคำกล่าวที่ว่า “ลูกเจี๊ยกเอ๋ย เจ้ามาเป็นแขกผู้เยาว์ไหนจึงแอบซุกสั้มเจ้าของบ้านไม่กลัวคนเขาจะหัวเราะเยาะว่าลักสั้มหรือ” จากข้อความนี้ผู้พูดกล่าวด้วยน้ำเสียงอย่างไร
  - ก. ตัดพ้อ
  - ข. ล้อเลียน
  - ค. โกรธเคือง
  - ง. ประชดประชัน
๘. เรื่องลูกเจี๊ยกเป็นตัวอย่างคุณธรรมข้อใด
  - ก. ความกตัญญู
  - ข. ความเสียสละ
  - ค. การเคารพผู้ใหญ่
  - ง. ความอดทนอดกลั้น
๙. “เธอใช้ปากกาสีแดงขีดเส้นใต้คำว่า “รักเธอเสมอ” หลังภาพถ่ายของสามี และกำภาพนั้นไว้ด้วยมือสั่นระริก ดวงตาเหม่อลอยมีน้ำตาท่วมท้น เขาจากไปโดยไม่ได้อะไร” ข้อความนี้แสดงความรู้สึกอย่างไร
  - ก. เร้าใจ
  - ข. เหงาใจ
  - ค. เศร้าใจ
  - ง. เสียใจ
๑๐. “ขยะของชุมชนบ้านเราไม่ได้มาจากไหน มันมาจากพวกเราทุกคนนี่เอง เศษอาหาร เศษวัสดุที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ และเศษพืชผักผลไม้ ของเหล่านี้คือขยะ” จากข้อความข้อใดคือจุดมุ่งหมายของผู้กล่าว
  - ก. บอกที่มาของปัญหาขยะ
  - ข. แนะนำวิธีการจัดการขยะ
  - ค. ให้ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาขยะ
  - ง. ให้เหตุผลว่าทำไมต้องแก้ปัญหาขยะ

เป็นอย่างไรบ้างครับทำกันได้ไหมเอ่ย
ขอปรบมือให้กับเพื่อน ๆ คนเก่ง
ทุกคนเลย

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบหลังเรียน

เล่มที่ ๑ การคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ลงใน ☐ ได้ตัวอักษร ก, ข, ค หรือ ง
ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

คะแนน	หลังเรียน
เต็ม	๑๐
ได้	

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เกมฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์
(นอกเวลา)

คำชี้แจง

ดูภาพปริศนาการ์ตูนแล้วทายคำตอบให้ถูกต้อง

.....

.....

(รูป “ภาพปริศนาการ์ตูน”. ค้นเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๘,
จาก <https://teen.mthai.com/variety/๖๙๙๘๙.html>.)

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กล่อม. (ม.ป.ป.). **การตูนตลกฮา ๆ เสียดสีสังคมเจ็บจิต**. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘. เข้าถึงข้อมูลได้จาก <https://board.postjung.com/๘๘๔๗๐๐.html>.
- ข่าวต่างประเทศ Sanook!News. (๒๕๕๘). **อุทาหรณ์ บันไดเลื่อนกลืนชีวิตคุณแม่ ผลักลูกน้อยให้รอดชีวิต**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘. เข้าถึงข้อมูลได้จาก <http://news.sanook.com/๑๘๓๖๙๕๘>.
- ไทยรัฐ ออนไลน์. (๒๕๕๘). **ข่าวกัปตันแอร์เอเชีย QZ๘๕๐๑ ลูกจากที่นั่งไปซ่อมคอมฯ ก่อนเครื่องบินตก**. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๘. เข้าถึงข้อมูลได้จาก <https://www.thairath.co.th/content/๔๗๘๒๗๒>.
- ผกาศรี เย็นบุตร และคณะ. (๒๕๕๓). **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ๔ เล่ม ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔**. กรุงเทพมหานคร : เอมพันธ์.
- เพชรธรรมะ จัดสรร. (๒๕๕๘). **นิทานคำกลอนสอนใจ “ฟังพจนเลียงลูก”**. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๘. เข้าถึงข้อมูลได้จาก <https://www.facebook.com/ThrrmCadsrr/posts/๖๘๔๘๘๐๕๗๔๙๕๖๕๙๗:๐>.
- มินนา. (๒๕๕๒). **นิทานหรรษาพาสุนัข**. กรุงเทพมหานคร : ไพลิน.
- โรงพยาบาลสติงพระ. (๒๕๕๘). **ภัยเงียบจากกล่องโฟม**. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เข้าถึงข้อมูลได้จาก <http://www.stphc.moph.go.th/sathingpra/index.php/health/๕๑-article๑.html>.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (๒๕๕๖). **ลกเจ๊ก**. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘. เข้าถึงข้อมูลได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/ลกเจ๊ก>.
- ศรีสุตา ลัทธิดุณ. (ม.ป.ป.). **นิทานพื้นบ้านเรื่องพญาหงพญาพาน**. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘. เข้าถึงข้อมูลได้จาก <https://thaifolktales.wordpress.com/>.
- สนอง เสาทอง. (๒๕๕๖). **หมาป่ากับหวักะโหลกมนุษย์**. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๘. เข้าถึงข้อมูลได้จาก <http://aromklon.com/index.php?topic=๔๓๒.๐>.
- สุวิทย์ มูลคำ. (๒๕๕๐). **กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์**. (พิมพ์ครั้งที่ ๔). กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

รูปประกอบ

รูป “องค์พระปฐมเจดีย์”. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘. เข้าถึงข้อมูลได้จาก <https://www.google.co.th/search?>

รูป “ภาพปริศนาคาร์ตูน”. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๘. เข้าถึงข้อมูลได้จาก <https://teen.mthai.com/variety/๖๙๙๘๙.html>.

ภาคผนวก

เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์
เล่มที่ ๑
การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

เล่มที่ ๑

การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑		×		
๒			×	
๓	×			
๔		×		
๕				×
๖			×	
๗		×		
๘				×
๙	×			
๑๐		×		

ข้อที่	การให้คะแนน	
๑-๑๐	ระดับคะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
	๑	ตอบถูกต้อง
	๐	ตอบไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบ

เกณฑ์การให้คะแนน
แบบทดสอบก่อนเรียน

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๑

วิเคราะห์ข่าวโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจงที่ ๑

จากการอ่านข่าว “กัปตันแอร์เอเชีย QZ๘๕๐๑ ลุกจากที่นั่งไปซ่อมคอมฯ ก่อนเครื่องบินตก” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

Who ใคร

กัปตันแอร์เอเชีย

Where ที่ไหน

ที่ทะเลชวา ประเทศอินโดนีเซีย

What ทำอะไร

ลุกออกจากที่นั่งคนขับเครื่องบิน

When เมื่อไร

วันที่ ๒๘ ธันวาคม

Why ทำไม

เพื่อไปซ่อมคอมพิวเตอร์ควบคุมการบิน

How อย่างไร

เนื่องจากกัปตันเครื่องบินลุกจากที่นั่งในตำแหน่งคนขับเครื่องบินเพื่อไปซ่อมระบบคอมพิวเตอร์ควบคุมการบินจึงให้นักบินคนที่ ๒ หรือ co-pilot เป็นคนขับแทนซึ่งเมื่อเครื่องบินเกิดปัญหา เขาไม่สามารถกลับมาขับเครื่องบินได้ทัน เป็นเหตุให้เครื่องบินสูญเสียการทรงตัว (stall) และร่วงตกทะเลทำให้มีคนไทยจำนวน ๑๖๒ ศพ

คำชี้แจงที่ ๒

จากการอ่านข่าว “กัปตันแอร์เอเชีย QZ๘๕๐๑ ลุกจากที่นั่งไป
ซ่อมคอมฯ ก่อนเครื่องบินตก” ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้
(๓ คะแนน)

๑. เครื่องบินสูญเสียชีวิตเพราะอะไร

ตอบ นักบินคนที่ ๒ ปรับเพดานบินจาก ๓๒,๐๐๐ เป็น ๓๗,๔๐๐ ฟุต เพื่อหลีกเลี่ยงกลุ่มเมฆฝน

๒. อุทาหรณ์ของเรื่องนี้คืออะไร

ตอบ ไม่ควรประมาทและไว้วางใจคนอื่นมากเกินไป

๓. นักเรียนคิดว่าสำนวน “ได้ไม่คุ้มเสีย” สอดคล้องกับข่าวนี้หรือไม่ เพราะอะไร

สอดคล้อง

ไม่สอดคล้อง

ตอบ เพราะ.....

คะแนนเต็ม (๑ คะแนน)

เขียนคำตอบระบุว่า “สอดคล้อง” และอธิบายเหตุผลได้ชัดเจนโดยนำเนื้อหามาประกอบ

♦ สอดคล้อง เพราะกัปตันเครื่องบินลูกจากที่นั่งไปซ่อมคอมพิวเตอร์ควบคุมการบิน ซึ่งอาจจะยังไม่จำเป็นต้องรีบแก้ไขหรืออาจเป็นปัญหาเล็กน้อยไม่ทำให้เครื่องบินตก แต่นักบินกลับให้ความสำคัญไว้วางใจให้คนอื่นขับเครื่องบินแทน ทำให้ตัดสินใจผิดพลาด เป็นเหตุให้เกิดโศกนาฏกรรมครั้งนี้ จึงตรงก่าสำนวนที่ว่า “ได้ไม่คุ้มเสีย”

ไม่มีคะแนน (๐ คะแนน)

เขียนคำตอบระบุว่า “สอดคล้อง” แต่ไม่มีเหตุผล หรือระบุคำตอบว่า “ไม่สอดคล้อง”
เหตุผลที่เขียนไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องของข่าว หรือไม่ตอบ

♦ สอดคล้อง

♦ สอดคล้อง เพราะนักบินมีสองคน

♦ ไม่สอดคล้อง เพราะไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา

เกณฑ์การให้คะแนน แบบฝึกทักษะที่ ๑

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกทักษะที่ ๑ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คำชี้แจงที่	ข้อที่	ระดับคะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
๑ (๑๒ คะแนน)		๒	เขียนคำตอบในแต่ละหัวข้อโดยมีข้อความเหมือนหรือใกล้เคียงกับเฉลย
		๑	เขียนคำตอบในแต่ละหัวข้อโดยมีข้อความบางส่วนเหมือนกับเฉลย
		๐	เขียนคำตอบในแต่ละหัวข้อโดยมีข้อความไม่เหมือนกับเฉลย
๒ (๓ คะแนน)	๑-๒	๑	เขียนคำตอบถูกต้องตามเฉลย
		๐	เขียนคำตอบไม่ถูกต้องตามเฉลย
	๓	๑	ดูตามเฉลย
		๐	ดูตามเฉลย
รวมคะแนนทั้งหมด ๑๕ คะแนน			

หมายเหตุ คำตอบอาจอยู่ในดุลยพินิจของครู

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๒

วิเคราะห์นิทานโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจงที่ ๑

จากการอ่านนิทาน “พ่อค้าสัตว์” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

Who ใคร

พ่อค้าสัตว์
ภรรยา
ลูกชาย

Where ที่ไหน

บ้านของเขา

What ทำอะไร

พ่อค้าสัตว์ซื้อลิงกับสิงโตมา
ขังไว้ในกรงที่บ้านของเขา

When เมื่อไร

-

Why ทำไม

พ่อค้าสัตว์ประมาท ไม่เชื่อ
คำพูดของภรรยากับลูกชายจึงเป็น
เหตุให้ทั้งสองคนเสียชีวิต

How อย่างไร

พ่อค้าสัตว์ไม่เชื่อคำพูดของภรรยากับลูกชายที่ได้กล่าวเตือนเรื่องกรงที่ขังลิงกับสิงโตซึ่งชำรุดเสียหายและยังประมาทคิดว่ากรงยังขังสัตว์ไว้ได้ ทำให้สุดท้ายภรรยาและลูกชายของเขาถูกสิงโตทำร้ายจนเสียชีวิต เขาจึงต้องมานั่งเสียใจเพราะความประมาทของเขาเอง

คำชี้แจงที่ ๒

จากเนื้อความนิทานเรื่อง “พ่อค้าสัตว์” ข้อความต่อไปนี้เป็นความจริงหรือไม่เป็นความจริง

ข้อความเป็นความจริง จงเขียนเครื่องหมาย × ในช่อง “ใช่”

ข้อความไม่เป็นความจริง จงเขียนเครื่องหมาย × ในช่อง “ไม่ใช่”

คำตอบถูก

ที่	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
๑	พ่อค้าสัตว์ขังสิงโตกับลิงที่จับมาได้ไว้ในบ้านของเขา	×	
๒	สิงโตกับลิงมีเรี่ยวแรงมากสามารถเขย่าซี่กรงทำให้ซี่กรงคลอนได้	×	
๓	พ่อค้าสัตว์นั่งร้องไห้ฟูมฟายเสียใจที่ลูกเมียถูกสิงโตทำร้ายจนเสียชีวิตเพราะความประมาทของเขา	×	
๔	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับลูกเมียของเขาทำให้เขาสำนึกผิดได้ว่าไม่ควรกักขังหรือทำร้ายผู้อื่น		×

คำชี้แจงที่ ๓

จากการอ่านนิทานเรื่อง “พ่อค้าสัตว์” ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การที่พ่อค้าสัตว์ไม่ซ่อมกรงที่ขังสัตว์ไว้ทั้ง ๆ ที่ได้ตรวจสอบแล้วพบว่าชำรุดจริง นักเรียนคิดว่าเป็นการกระทำที่เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

เหมาะสม

ไม่เหมาะสม

เพราะ.....
.....
.....

คะแนนเต็ม (๒ คะแนน)

คำตอบบ่งบอกพฤติกรรมของตัวละครว่า “ไม่เหมาะสม” นักเรียนให้เหตุผลที่สอดคล้องกับการกระทำของตัวละครที่เกี่ยวข้องกับ “ความประมาท” หรือ “การไม่ฟังคำเตือนของผู้อื่น”

- ♦ ไม่เหมาะสม เพราะประมาทไม่รอบคอบโดยเฉพาะเรื่องที่อันตราย
- ♦ ไม่เหมาะสม เพราะไม่ฟังคำพูดของผู้อื่นและมองข้ามปัญหาไม่รีบดำเนินการแก้ไข

ได้คะแนนบางส่วน (๑ คะแนน)

คำตอบบ่งบอกพฤติกรรมของตัวละครว่า “ไม่เหมาะสม” และให้เหตุผลไม่ค่อยสอดคล้องกับการกระทำของตัวละครที่ไม่เกี่ยวข้องกับ “ความไม่ประมาท” หรือ “การไม่ฟังคำเตือนของผู้อื่น” หรือตอบว่าไม่เหมาะสม แต่ไม่ให้เหตุผลประกอบ

- ♦ ไม่เหมาะสม เพราะเขาตัดสินใจช้า ควรขายให้เร็วกว่านี้
- ♦ ไม่เหมาะสม เพราะใจเย็นเกินไป
- ♦ ไม่เหมาะสม เพราะไม่ควรคิดว่าภรรยาและลูกคิดมากเกินไป

ไม่มีคะแนน (๐ คะแนน)

คำตอบบ่งบอกพฤติกรรมของตัวละครว่า “เหมาะสม” หรือเขียนเหตุผลอื่น ๆ หรือไม่ตอบ

- ♦ เหมาะสม เพราะได้ตรวจสอบแล้วว่ายังใช้งานได้อยู่
- ♦ เหมาะสม เพราะวันรุ่งขึ้นก็นำสัตว์ที่ซื้อมาขังไว้ไปขายแล้ว
- ♦ เหมาะสม เพราะสิ้นเปลืองเงินทองและต้องเสียเวลา

๒. เรื่องนี้ให้ข้อคิดอะไรและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างไรบ้าง

คะแนนเต็ม (๒ คะแนน)

ระบุคำตอบทั้งสองประเด็น คือ “ข้อคิด” และ “การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” โดยข้อคิดต้องเกี่ยวข้องกับ “ความไม่ประมาท” และนำไปประยุกต์ใช้โดยเขียนอธิบายพร้อมยกตัวอย่างชัดเจน

♦ ข้อคิด ไม่ควรประมาท

การนำไปประยุกต์ใช้ ทำอะไรต้องรอบคอบ ระวังระวัง ไม่ประมาท เช่น เมื่อตรวจสอบแล้วพบปัญหาก็ก็น่าประมาทต้องรีบดำเนินการแก้ไขทันที

ได้คะแนนบางส่วน (๑ คะแนน)

ระบุคำตอบเพียงประเด็นเดียวหรือทั้งสองประเด็นโดยประเด็นใดประเด็นหนึ่งอาจเขียนไม่ชัดเจนและไม่มีตัวอย่างประกอบในการนำไปประยุกต์ใช้

♦ ข้อคิด ไม่ควรประมาท

การนำไปประยุกต์ใช้ -

♦ ข้อคิด ไม่ควรประมาท

การนำไปประยุกต์ใช้ ไม่ควรประมาท ทำอะไรต้องคิดให้รอบคอบ

ไม่มีคะแนน (๐ คะแนน)

เขียนข้อคิดและการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ปรากฏในเรื่องหรือไม่ตอบ

♦ ข้อคิด ควรซื้อสัตว์ที่ไม่ดุร้ายเท่านั้นจะได้ไม่ทำอะไรคนในบ้าน

การนำไปประยุกต์ใช้ -

♦ ข้อคิด ผู้นำครอบครัวต้องตัดสินใจเองไม่ต้องฟังใคร

การนำไปประยุกต์ใช้ ตัดสินใจด้วยตัวเองดีกว่าการรับฟังผู้อื่นทำให้วุ่นวายหรือล่าช้า

เกณฑ์การให้คะแนน แบบฝึกทักษะที่ ๒

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกทักษะที่ ๒ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คำชี้แจงที่	ข้อที่	ระดับคะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
๑ (๑๒ คะแนน)		๒	เขียนคำตอบในแต่ละหัวข้อโดยมีข้อความเหมือนหรือใกล้เคียงกับเฉลย
		๑	เขียนคำตอบในแต่ละหัวข้อโดยมีข้อความบางส่วนเหมือนกับเฉลย
		๐	เขียนคำตอบในแต่ละหัวข้อโดยมีข้อความไม่เหมือนกับเฉลย
๒ (๔ คะแนน)	๑-๔	๑	เขียนคำตอบถูกต้องตามเฉลย
		๐	เขียนคำตอบไม่ถูกต้องตามเฉลย
	๑-๒	๑	ดูตามเฉลย
		๐	ดูตามเฉลย
รวมคะแนนทั้งหมด ๒๐ คะแนน			

หมายเหตุ คำตอบอาจอยู่ในดุลยพินิจของครู

เฉลย แบบฝึกทักษะที่ ๓
วิเคราะห์นิทานพื้นบ้านโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจงที่ ๑

จากการอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “พญากง พญาพาน” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

Who ใคร

พญากง
พญาพาน
ยายหอม

Where ที่ไหน

เมืองราชบุรี
เมืองนครชัยศรี

What ทำอะไร

พญาพานฆ่าพญากง
และยายหอม

When เมื่อไร

-

Why ทำไม

เพราะไม่รู้ว่าพญากงเป็นพระราชบิดา
และโกรธแค้นยายหอมที่ไม่บอกความจริง
ว่าตนเป็นลูกของพญากง

How อย่างไร

พญากงได้นำพระกุมารไปทิ้ง ยายหอมจึงเก็บไปเลี้ยงดู พอเติบโตใหญ่พญาพานได้เข้ารับราชการกับเจ้าเมืองราชบุรีและได้ยกทัพมารบกับพญากงจึงฆ่าพญาพานโดยไม่รู้ว่าพญากงเป็นพระราชบิดาของตนเอง พอรู้ความจริงจากพระมารดาซึ่งก็คือพระมเหสีของพญากง จึงโกรธแค้นยายหอมที่ไม่บอกความจริงจึงสั่งฆ่ายายหอม สุดท้ายพญาพานสำนึกผิดที่ฆ่าผู้มีพระคุณจึงได้สร้างองค์พระปฐมเจดีย์เพื่อล้างบาปที่ฆ่าพระราชบิดาและสร้างพระประโทนเจดีย์เพื่อล้างบาปที่ฆ่ายายหอม

คำชี้แจงที่ ๒

จากการอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “พญากง พญาพาน” ให้นักเรียน
ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การที่พญากงเชื่อคำทำนายของโหราจึงนำพญาพานไปทิ้งทั้งที่ยังเป็นทารกอยู่ นักเรียนคิดว่า
เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

☐

เหมาะสม

☒

ไม่เหมาะสม

เพราะ.....
.....
.....

คะแนนเต็ม (๒ คะแนน)

คำตอบบ่งบอกพฤติกรรมของตัวละครว่า “ไม่เหมาะสม” นักเรียนให้เหตุผลที่สอดคล้องกับ
การกระทำของตัวละครที่ปรากฏตามเนื้อหาในเรื่อง

- ♦ ไม่เหมาะสม เพราะลูกจะดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับกรรมเลี้ยงดู
- ♦ ไม่เหมาะสม เพราะไม่ควรหลงเชื่อคำทำนายต้องใช้สติปัญญาพิจารณาไตร่ตรองให้

รอบคอบ

- ♦ ไม่เหมาะสม เพราะคนเป็นพ่อแม่ควรเลี้ยงดูลูกไม่ว่าลูกจะเป็นอย่างไรก็ต้องทำ
หน้าที่ของพ่อแม่ให้ดี ไม่ควรทอดทิ้งลูก

ได้คะแนนบางส่วน (๑ คะแนน)

คำตอบบ่งบอกพฤติกรรมของตัวละครว่า “ไม่เหมาะสม” แต่ให้เหตุผลไม่ค่อยสอดคล้องกับ
การกระทำของตัวละครที่ปรากฏตามเนื้อหาในเรื่อง หรือตอบว่า “ไม่เหมาะสม” แต่ไม่ให้เหตุผล
ประกอบ

- ♦ ไม่เหมาะสม
- ♦ ไม่เหมาะสม เพราะทุกชีวิตมีคุณค่าอย่าทิ้งขว้างไปเสีย

ไม่มีคะแนน (๐ คะแนน)

คำตอบบ่งบอกพฤติกรรมของตัวละครว่า “เหมาะสม” หรือเขียนเหตุผลอื่น ๆ

- ♦ เหมาะสม เพราะต้องกันไว้ดีกว่าแก้จะได้ไม่ส่งผลเสียในภายหลัง
- ♦ เหมาะสม เพราะต้องไม่ประมาท
- ♦ เหมาะสม เพราะเป็นคำที่โหราทำนายซึ่งต้องเป็นจริงอย่างแน่นอน

๒. นิทานพื้นบ้านเรื่อง “พญางง พญापาน” สะท้อนให้เห็นคุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรมอย่างไร อธิบายพร้อมยกตัวอย่าง

แนวคำตอบ

- ♦ ด้านความเชื่อ คนในสมัยก่อนจะเชื่อเรื่องโชคลางและคำทำนาย เช่น พญางงเชื่อคำทำนายของโหราเรื่องพระราชโอรสที่จะเป็นผู้ฆ่าพระราชบิดา
- ♦ ด้านขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี ผู้ที่รับชนะจะได้ปกครองบ้านเมืองและได้ครอบครองทรัพย์สินสมบัติ ข้าทาสบริวารของผู้แพ้ เช่น พระมเหสีของพญางงต้องตกเป็นพระมเหสีของพญापานด้วย หรือผู้ให้กำเนิดห้ามตกเป็นภรรยาของลูกตนเอง
- ♦ ด้านสภาพบ้านเมืองที่ตกเป็นเมืองขึ้นต้องมีการส่งเครื่องบรรณาการ เช่น เมืองราชบุรีเป็นเมืองขึ้นของเมืองนครชัยศรีจึงต้องส่งเครื่องบรรณาการให้กับเมืองนครชัยศรีทุกปี
- ♦ ด้านการศึกษาเล่าเรียนซึ่งเด็กสมัยก่อนต้องศึกษาเล่าเรียนที่วัดโดยมีพระเป็นครูสอน

คะแนนเต็ม (๒ คะแนน)

นักเรียนระบุคำตอบที่สะท้อนให้เห็นคุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรมครบทุกด้านตามแนวคำตอบข้างต้นโดยมีการอธิบาย ยกตัวอย่างที่ชัดเจน

ได้คะแนนบางส่วน (๑ คะแนน)

นักเรียนระบุคำตอบที่สะท้อนให้เห็นคุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรมด้านใดด้านหนึ่งตามแนวคำตอบข้างต้นโดยอาจมีหรือไม่มีการอธิบายและยกตัวอย่าง

ไม่มีคะแนน (๐ คะแนน)

นักเรียนระบุคำตอบนอกเหนือจากแนวคำตอบข้างต้นหรือไม่ตอบ

๓. เรื่องนี้ให้ข้อคิดอะไรบ้างและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างไร

คะแนนเต็ม (๒ คะแนน)

ระบุคำตอบทั้งสองประเด็น คือ ข้อคิดและการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต โดยข้อคิดเขียนสอดคล้องกับเนื้อหาที่ปรากฏในเรื่อง การนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เขียนอธิบายพร้อมยกตัวอย่างระบุชัดเจน

- ♦ **ข้อคิด** พ่อแม่ทุกคนควรเลี้ยงลูกด้วยความรัก ความเอาใจใส่ ไม่ควรทอดทิ้งลูก
- การนำไปใช้** ถ้าเป็นพ่อแม่จะตั้งใจเลี้ยงดูลูก อบรมสั่งสอนลูกให้เป็นคนดี เช่น หากลูกเกิดมาพิการก็ต้องเลี้ยงดู ไม่ทอดทิ้งเขา
- ♦ **ข้อคิด** ไม่ควรหลงเชื่อคำพูดของผู้อื่นที่ไม่มีเหตุผล
- การนำไปใช้** ไม่หลงเชื่อคำพูดของผู้อื่น ต้องคิดไตร่ตรองให้รอบคอบ จะใช้เหตุผลในการตัดสินใจและทำในสิ่งที่ถูกต้อง เช่น หากได้ยินเรื่องอะไรมา ก็จะไม่หลงเชื่อในทันที
- ♦ **ข้อคิด** ควรมีสติ ไม่ใช่อารมณ์ และไม่โกรธแค้นผู้อื่น
- การนำไปใช้** จะมีสติ ไม่ทำอะไรด้วยความโกรธ เช่น หากทะเลาะกับเพื่อนหรือเกิดการเข้าใจผิดจะต้องไม่ใช่อารมณ์ในการแก้ปัญหา

ได้คะแนนบางส่วน (๑ คะแนน)

ระบุคำตอบเพียงประเด็นเดียวหรือทั้งสองประเด็น โดยประเด็นใดประเด็นหนึ่งอาจเขียนไม่ชัดเจนและไม่ยกตัวอย่างประกอบในการนำไปประยุกต์ใช้

- ♦ **ข้อคิด** ควรตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจะได้มีวิชาความรู้ติดตัว
- การนำไปใช้** -
- ♦ **ข้อคิด** ควรกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ
- การนำไปใช้** จะกตัญญูต่อพ่อแม่และบุคคลที่มีบุญคุณ

ไม่มีคะแนน (๐ คะแนน)

เขียนข้อคิดหรือการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ปรากฏในเรื่องหรือไม่ตอบ

- ♦ **ข้อคิด** อย่าไว้ใจทางอย่าวางใจคน ไม่เช่นนั้นจะต้องมานั่งเสียใจ
- การนำไปใช้** -
- ♦ **ข้อคิด** อย่าได้ทะนงตนว่าเก่งกล้า ช่มเหรงรังแกผู้อื่น
- การนำไปใช้** มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่รังแกผู้ที่อ่อนแอกว่า

คำชี้แจงที่ ๓

อ่านข้อความที่ ๑ และข้อความที่ ๒ แล้วอภิปรายว่าความสัมพันธ์ของข้อความทั้งสองส่วน จากนั้นจึงเขียนคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนด

ข้อความที่ ๑

พระมเหสีทรงพระครรภ์โอรสหลวงได้ทำนายว่า จะได้พระราชโอรสเป็นผู้มีบุญและจะได้เป็นใหญ่ภายหน้า แต่จะเป็นผู้ฆ่าพระราชบิดา เมื่อครบกำหนดพระมเหสีก็ประสูติพระกุมารขณะที่ข้าราชการได้เอาพานไปรองรับบังเอิญหน้าผากของพระกุมารกระทบขอบพานเป็นแผลพญางงได้สั่งให้นำพระกุมารไปทิ้งตามยถากรรม

ข้อความที่ ๒

พญานาคเป็นผู้มีฝีมือในการรบจึงชักชวนให้พระยาราชบุรีแข็งเมืองและได้ยกกองทัพออกไปรบกับพญางง ทั้งสองทำยุทธหัตถีกันในที่สุดพญางงก็ถูกฟันด้วยขอ้ง้าวคอขาดตายในที่รบ

๑. ข้อความ ๒ ส่วนนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างไร

ตอบ เป็นเหตุเป็นผลกัน

๒. จงอธิบายเหตุผลประกอบคำตอบในข้อที่ ๑

ตอบ เพราะถ้าพญางงไม่เชื่อคำทำนายตั้งใจอบรมเลี้ยงดูลูกด้วยความรักความเอาใจใส่พญานาคก็จะเป็นลูกที่ดี แต่เนื่องจากพญางงนำพญานาคไปทิ้งตั้งแต่ยังเด็กจึงทำให้พญานาคไม่รู้เรื่องราวในอดีตของตนและไม่รู้ว่าพญางงเป็นพ่อจึงได้ฆ่าพญางงตาย

เกณฑ์การให้คะแนน แบบฝึกทักษะที่ ๓

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกทักษะที่ ๓ มีเกณฑ์การให้คะแนน

คำชี้แจงที่	ข้อที่	ระดับคะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
๑ (๑๒ คะแนน)		๒	เขียนคำตอบในแต่ละหัวข้อโดยมีข้อความเหมือนหรือใกล้เคียงกับเฉลย
		๑	เขียนคำตอบในแต่ละหัวข้อโดยมีข้อความบางส่วนเหมือนกับเฉลย
		๐	เขียนคำตอบในแต่ละหัวข้อโดยมีข้อความไม่เหมือนกับเฉลย
๒ (๖ คะแนน)	๑-๓	๒	ดูตามเฉลย
		๑	ดูตามเฉลย
		๐	ดูตามเฉลย
๓ (๒ คะแนน)	๑-๒	๑	เขียนคำตอบโดยมีเนื้อความเหมือนหรือใกล้เคียงกับเฉลย
		๐	เขียนคำตอบโดยมีข้อความไม่เหมือนกับเฉลย
รวมคะแนนทั้งหมด ๒๐ คะแนน			

หมายเหตุ คำตอบอาจอยู่ในดุลยพินิจของครู

เฉลย แบบฝึกทักษะที่ ๔
วิเคราะห์บทประพันธ์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจงที่ ๑

จากการอ่านคำประพันธ์เรื่อง “หมาป่ากับหมีทะเลทราย”
โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

Who ใคร

หมาป่า

Where ที่ไหน

ตำบลแห่งหนึ่ง

What ทำอะไร

ใช้เท้าเขี่ยกะโหลกมนุษย์
เล่นอย่างไม่เกรงกลัว

When เมื่อไร

—

Why ทำไม

หมาป่ารู้ว่าหมีทะเลทรายของ
มนุษย์ที่ตายไปแล้วไม่สามารถลุก
ขึ้นมาเช่นฆ่าหรือทำอันตรายใคร
ได้อีก

How อย่างไร

หมาป่าใช้เท้าเขี่ยกะโหลกมนุษย์เล่นโดยไม่ต้องเกรงกลัว เพราะมันรู้ว่ากะโหลก
มนุษย์นี้ไม่สามารถทำอันตรายหรือรังแกใครได้อีกเหมือนตอนที่ยังมีชีวิตอยู่

คำชี้แจงที่ ๒

จากการอ่านคำประพันธ์เรื่อง “หมาป่ากับหวักะโหลกมนุษย์”
ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เพราะเหตุใดหมาป่าจึงเกรงกลัวมนุษย์

คะแนนเต็ม (๑ คะแนน)

คำตอบชี้ให้เห็นถึงเหตุผล หรือสาเหตุที่มนุษย์สามารถทำให้สัตว์เกรงกลัว โดยให้เหตุผลที่ชัดเจนตรงประเด็น และสอดคล้องกับเนื้อหาที่ปรากฏในคำประพันธ์

- ◆ เพราะมนุษย์นำกลัว เจ้าเล่ห์ ชอบรังแกข่มเหง เช่นฆ่าผู้อื่น

ไม่มีคะแนน (๐ คะแนน)

คำตอบไม่ใช่เหตุผล หรือสาเหตุที่มนุษย์สามารถทำให้สัตว์เกรงกลัว หรือไม่ตอบ

- ◆ เพราะมนุษย์ตัวใหญ่กว่าสัตว์อื่น
- ◆ เพราะมนุษย์มีมากกว่าสัตว์อื่น
- ◆ เพราะมนุษย์มีอายุยืนยาวกว่าสัตว์อื่น

๒. “จึงด้อมด้อมย่องวนอยู่หลายเที่ยว   ทั้งแลหน้าหลังเหลียวระแวงเถื่อน
กะโหลกนั้นตั้งนั่งไม่ตึงเตือน   เจ้าขยับเคลื่อนไหวเข้าใกล้น่าสีกดม”

จากคำประพันธ์นี้คำว่า “ด้อมด้อม” มีความหมายว่าอะไรและสื่อถึงความรู้สึกอย่างไร

คะแนนเต็ม (๒ คะแนน)

คำตอบให้ความหมายชัดเจนกับกิริยาอาการหรือพฤติกรรมของคำว่า “ด้อมด้อม” และบอกความรู้สึกได้สอดคล้องกับกิริยาอาการหรือพฤติกรรมของตัวละคร ครบทั้งสองประเด็น

- ◆ หมายถึง กิริยาอาการที่ค่อย ๆ ย่อง แอบมอง แอบดู ซ้ำเลื่องมอง ซ้ำเลื่องดู แสดงถึงความรู้สึก หวาดกลัวระแวง สงสัย ไม่มั่นใจ ลังเลใจ

ได้คะแนนบางส่วน (๑ คะแนน)

คำตอบให้ความหมายของกิริยาอาการหรือพฤติกรรมของคำว่า “ด้อมด้อม” หรือบอกถึงความรู้สึกได้ถูกต้องเพียงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง

ไม่มีคะแนน (๐ คะแนน)

คำตอบมีความหมายไม่ตรงกับกิริยาอาการหรือพฤติกรรมของคำว่า “ด้อมด้อม” และบอกถึงความรู้สึกไม่สอดคล้องกับกิริยาอาการหรือพฤติกรรมของตัวละคร หรือไม่ตอบ

- ◆ ก้าวเดินช้า ๆ ไม่เร่งรีบ
- ◆ รู้สึกอาย เกรงใจ
- ◆ การเดินไปเดินมา ย่ำอยู่กับที่ ความรู้สึกผิดหวัง เสียใจ

๓. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอะไรบ้างและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างไร

คะแนนเต็ม (๒ คะแนน)

เขียนข้อคิดสอดคล้องกับเนื้อหาที่ปรากฏในเรื่องเกี่ยวกับ “อำนาจวาสนา” และสามารถนำข้อคิดไปใช้ในการดำเนินชีวิต โดยเขียนอธิบายพร้อมยกตัวอย่างได้ชัดเจน

- ♦ **ข้อคิด** อำนาจเป็นสิ่งที่ไม่จีรังยั่งยืน

การนำไปใช้ เมื่อมีอำนาจ วาสนา จะใช้ในทางที่ถูกต้อง ไม่นำไปทำร้ายผู้อื่น หรือไม่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน เช่น หากได้เป็นหัวหน้าห้องจะช่วยเหลือเพื่อน ไม่โอ้อวดเพื่อน หรือรังแกเพื่อน

ได้คะแนนบางส่วน (๑ คะแนน)

ระบุคำตอบเพียงประเด็นเดียวหรือทั้งสองประเด็น โดยประเด็นใดประเด็นหนึ่งอาจเขียนไม่ชัดเจนและไม่มีตัวอย่างประกอบในการนำไปประยุกต์ใช้

- ♦ **ข้อคิด** อำนาจเป็นสิ่งที่น่ากลัว เมื่อได้มาต้องใช้ให้ถูกต้องและเกิดประโยชน์

การนำไปใช้ -

- ♦ **ข้อคิด** จะไม่ใช้อำนาจรังแกหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

การนำไปใช้ จะไม่รังแก ช่มเหงผู้ที่อ่อนแอกว่า

ไม่มีคะแนน (๐ คะแนน)

เขียนข้อคิดและการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ปรากฏในเรื่อง หรือไม่ตอบ

- ♦ **ข้อคิด** ควรมีความรักความสามัคคีกันไม่ว่าจะเป็นคนหรือสัตว์

การนำไปใช้ จะรักและสามัคคีกัน ไม่ทอดทิ้งกัน ช่วยเหลือกัน

- ♦ **ข้อคิด** ผู้ที่อ่อนแอกว่าจะถูกผู้ที่แข็งแรงกว่าช่มเหงรังแกเสมอ

การนำไปใช้ -

คำชี้แจงที่ ๓ อ่านข้อความแล้วตอบคำถาม

คนเราเมื่อหมดบุญ อำนาจ วาสนาแล้ว
คนที่เคยเกรงกลัวก็อาจจะไม่เกรงกลัวเราอีกต่อไป

นักเรียนคิดอย่างไรกับคำกล่าวข้างต้น ทำไมจึงคิดเช่นนั้น ให้ใช้เหตุผลประกอบคำอธิบาย

๑) ให้เลือกทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบข้อความข้างล่างนี้เพียง ๑ ข้อความ

ความคิดเห็นคล้อยตาม

ความคิดเห็นโต้แย้ง

ความคิดเห็นคล้อยตามและโต้แย้ง

คะแนนเต็ม (๑ คะแนน)

ทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบความคิดเห็นคล้อยตาม หรือทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบ
ความคิดเห็นโต้แย้ง เพียงข้อความเดียว

ไม่มีคะแนน (๐ คะแนน)

ทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบความคิดเห็นคล้อยตามและโต้แย้ง หรือไม่ทำเครื่องหมาย
○ ล้อมรอบข้อความได้เลย

๒) ให้นักเรียนเขียนอธิบายเหตุผลที่สอดคล้องกับแนวคิดที่เลือกในข้อ ๑

คะแนนเต็ม (๒ คะแนน)

นักเรียนให้ข้อคิดเห็นของตนเองที่สนับสนุนความคิดเห็นคล้ายตามที่เป็นเหตุเป็นผล หรือให้ข้อคิดเห็นของตนเองสนับสนุนข้อโต้แย้งที่เป็นเหตุเป็นผล ประเด็นใดประเด็นหนึ่ง และเขียนได้สอดคล้องกับข้อความข้างต้นอย่างชัดเจน

ความคิดเห็นคล้ายตาม	ความคิดเห็นโต้แย้ง
คนส่วนใหญ่เมื่อมีอำนาจก็จะใช้อำนาจในทางที่ผิด ข่มเหง รังแกผู้อื่น ดังนั้นเมื่อหมดอำนาจจึงอาจทำให้ถูกเกลียดชังและอาจกลับมาต่อสู้เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรม เพราะไม่ต้องเกรงกลัวอำนาจที่เคยมีอีกต่อไป	เมื่อมีอำนาจแล้วใช้อย่างถูกต้องไม่ข่มเหง รังแกผู้อื่น ถึงแม้จะหมดสิ้นอำนาจวาสนาก็ยังมีคนรักและเคารพอยู่และจะคอยดูแลช่วยเหลือในยามที่ลำบาก

ไม่มีคะแนน (๐ คะแนน)

นักเรียนให้ความเห็นคล้ายตาม ความคิดเห็นโต้แย้ง หรือความคิดเห็นคล้ายตาม และโต้แย้งโดยอธิบายให้เหตุผลในประเด็นอื่น ๆ ที่ไม่สอดคล้องกับเนื้อความข้างต้นหรือไม่ตอบ

- เพราะอำนาจเป็นสิ่งที่มนุษย์อยากได้
- เพราะมนุษย์ควรมีคุณธรรมเพื่อสังคมจะได้สงบสุข
- เพราะสังคมในปัจจุบันมีแต่คนเห็นแก่ตัว แก่งแย่งแข่งขัน

เกณฑ์การให้คะแนน แบบฝึกทักษะที่ ๔

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกทักษะที่ ๔ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คำชี้แจงที่	ข้อที่	ระดับคะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
๑ (๑๒ คะแนน)		๒	เขียนคำตอบในแต่ละหัวข้อโดยมีข้อความเหมือนหรือใกล้เคียงกับเฉลย
		๑	เขียนคำตอบในแต่ละหัวข้อโดยมีข้อความบางส่วนเหมือนกับเฉลย
		๐	เขียนคำตอบในแต่ละหัวข้อโดยมีข้อความไม่เหมือนกับเฉลย
๒ (๕ คะแนน)	๑	๑	ดูตามเฉลย
		๐	ดูตามเฉลย
	๒-๓	๒	ดูตามเฉลย
		๑	ดูตามเฉลย
		๐	ดูตามเฉลย
๓ (๒คะแนน)	๑	๑	ดูตามเฉลย
		๐	ดูตามเฉลย
	๒	๒	ดูตามเฉลย
		๐	ดูตามเฉลย
รวมคะแนนทั้งหมด ๒๐ คะแนน			

หมายเหตุ คำตอบอาจอยู่ในดุลยพินิจของครู

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๕ วิเคราะห์ภาพโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

คำชี้แจงที่ ๑

นักเรียนวิเคราะห์ภาพการ์ตูน “เที่ยวเชียงใหม่” โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้

Who ใคร

นักท่องเที่ยว

Where ที่ไหน

จังหวัดเชียงใหม่

What ทำอะไร

พบหมอกควัน

When เมื่อไร

หน้าร้อนหรือฤดูร้อน

Why ทำไม

หมอกควันที่พบเห็นไม่ใช่หมอกตามธรรมชาติแต่เป็นหมอกควันที่เกิดจากการเผาต้นหญ้าข้างทาง

How อย่างไร

นักท่องเที่ยวเดินทางไปเที่ยวเชียงใหม่ในหน้าร้อน พบหมอกควันจึงดีใจ เพราะนึกว่าเป็นหมอกตามธรรมชาติ แต่ต้องผิดหวังเพราะหมอกควันที่พบเกิดจากการเผาต้นหญ้าข้างทาง

คำชี้แจงที่ ๒

จากการวิเคราะห์ภาพ “เที่ยวเชียงใหม่” ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ภาพนี้ต้องการสื่อสารเรื่องอะไร

ตอบ การทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ/การทำลายสิ่งแวดล้อม

๒. ภาพนี้น่าจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเวลาใด

ตอบ ตอนกลางวัน

๓. จากภาพนักเรียนคิดว่าจะส่งผลกระทบต่อมนุษย์ด้านใด อธิบายให้เหตุผลชัดเจน

แนวคำตอบ

- ♦ ด้านสุขภาพ เพราะสารที่เกิดจากหมอกควันก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบต่าง ๆ ของร่างกาย ระบบทางเดินหายใจ ระบบหัวใจ รวมไปถึงระบบสมอง ก่อให้เกิดโรคต่าง ๆ
- ♦ ด้านสภาพอากาศ เพราะการแปรเปลี่ยนของอากาศทำให้อุณหภูมิสูงขึ้น มีผลต่อภาวะโลกร้อน การเกิดปรากฏการณ์เรือนกระจก
- ♦ ด้านคุณภาพของน้ำ เกิดน้ำเน่าเสีย น้ำที่เต็มไปด้วยตะกอน ขี้เถ้า จะทำให้น้ำตื้นเขิน ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วม
- ♦ ดิน ทำลายหน้าดิน สิ่งปกคลุมดิน เมื่อฝนตกดินถูกกัดเซาะพังทลาย เกิดแผ่นดินถล่ม

คะแนนเต็ม (๒ คะแนน)

นักเรียนระบุคำตอบที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์ครบทุกด้าน ตามแนวคำตอบข้างต้นโดยเขียนๆ อธิบายให้เหตุผลชัดเจน

ได้คะแนนบางส่วน (๑ คะแนน)

นักเรียนระบุคำตอบที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์ตามแนวคำตอบข้างต้นข้อใดข้อหนึ่ง โดยอาจเขียนอธิบายให้เหตุผล หรือไม่ให้เหตุผล

ไม่มีคะแนน (๐ คะแนน)

นักเรียนระบุคำตอบนอกเหนือจากแนวคำตอบข้างต้น หรือไม่ตอบ

๔. นักเรียนมีวิธีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างไร

คะแนนเต็ม (๒ คะแนน)

นักเรียนเขียนวิธีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ ๓ ข้อขึ้นไป

- ♦ ใช้ผ้าเช็ดมือแทนกระดาษทิชชู
- ♦ ใช้ตะกร้าแทนถุงพลาสติก
- ♦ ปิดน้ำทุกครั้งที่ใช้
- ♦ นำขยะที่ใช้ได้กลับมาใช้ใหม่
- ♦ ไม่ใส่ปุ๋ยเคมีแต่ใช้ปุ๋ยชีวภาพแทน

ได้คะแนนบางส่วน (๑ คะแนน)

นักเรียนเขียนวิธีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า ๓ ข้อ

- ♦ ปิดไฟ ถอดปลั๊กเครื่องใช้ไฟฟ้า เมื่อไม่ใช้งานทุกครั้ง
- ♦ ไม่เปิดตู้เย็นบ่อย ๆ

ไม่มีคะแนน (๐ คะแนน)

นักเรียนไม่ได้เขียนวิธีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอาจเขียนประเด็นอื่น ๆ หรือไม่ตอบ

- ♦ ขยะที่ย่อยสลายได้นาน คือ พลาสติก โฟม หรือขวดแก้ว
- ♦ ภาวะโลกร้อนเกิดจากการเผาไหม้ขยะในแต่ละวัน

เกณฑ์การให้คะแนน แบบฝึกทักษะที่ ๕

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกทักษะที่ ๕ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คำชี้แจงที่	ข้อที่	ระดับคะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
๑ (๑๒ คะแนน)		๒	เขียนคำตอบในแต่ละหัวข้อโดยมีข้อความเหมือนหรือใกล้เคียงกับเฉลย
		๑	เขียนคำตอบในแต่ละหัวข้อโดยมีข้อความบางส่วนเหมือนกับเฉลย
		๐	เขียนคำตอบในแต่ละหัวข้อโดยมีข้อความไม่เหมือนกับเฉลย
๒ (๘ คะแนน)	๑-๒	๑	เขียนคำตอบเหมือนเฉลย
		๐	เขียนคำตอบไม่เหมือนเฉลย
	๓-๔	๒	ดูตามเฉลย
		๑	ดูตามเฉลย
		๐	ดูตามเฉลย
รวมคะแนนทั้งหมด ๒๐ คะแนน			

หมายเหตุ คำตอบอาจอยู่ในดุลยพินิจของครู

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

เล่มที่ ๑

การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑	×			
๒		×		
๓			×	
๔		×		
๕				×
๖			×	
๗		×		
๘	×			
๙				×
๑๐	×			

การให้คะแนน		
ข้อที่	ระดับคะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
๑-๑๐	๑	ตอบถูกต้อง
	๐	ตอบไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบ

เกณฑ์การให้คะแนน
แบบทดสอบหลังเรียน

เฉลยเกมฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ (นอกเวลา)

คำชี้แจง

ดูภาพปริศนาการ์ตูนแล้วทายคำตอบให้ถูกต้อง

ซอฮู้

ก๊ับดัก

แบบบันทึกคะแนน
รายวิชา ท๒๓๑๐๑ ภาษาไทย ๕

เล่มที่ ๑

การอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H

ชื่อ-นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบวรนิเวศศาลายา ในพระสังฆราชูปถัมภ์

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
แบบทดสอบก่อนเรียน	๑๐		
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๐		
ผลการพัฒนา			

หมายเหตุผลการพัฒนา หมายถึง คะแนนสอบหลังเรียนมากกว่าคะแนนสอบก่อนเรียน

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	สรุป	
			ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์
แบบฝึกทักษะที่ ๑	๑๕		☐ (๑๑ คะแนนขึ้นไป)	☐ (ต่ำกว่า ๑๑ คะแนน)
แบบฝึกทักษะที่ ๒	๒๐		☐ (๑๔ คะแนนขึ้นไป)	☐ (ต่ำกว่า ๑๔ คะแนน)
แบบฝึกทักษะที่ ๓	๒๐		☐ (๑๔ คะแนนขึ้นไป)	☐ (ต่ำกว่า ๑๔ คะแนน)
แบบฝึกทักษะที่ ๔	๒๐		☐ (๑๔ คะแนนขึ้นไป)	☐ (ต่ำกว่า ๑๔ คะแนน)
แบบฝึกทักษะที่ ๕	๒๐		☐ (๑๔ คะแนนขึ้นไป)	☐ (ต่ำกว่า ๑๔ คะแนน)
คะแนนรวม	๙๕		☐ (๖๗ คะแนนขึ้นไป)	☐ (ต่ำกว่า ๖๗ คะแนน)

หมายเหตุ ผ่านเกณฑ์ หมายถึง นักเรียนได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๗๐ ของคะแนนเต็ม